

Navraag
zanger
Raymond van
het Groenewoud

DOSSIER Seksueel grensoverschrijdend gedrag

'Ik ben toch niet iemand die een meisje van haar fiets sleurt en haar dan achter een vuilbak laat liggen?' (p. 3-7)

Beursstudenten doen het nog steeds veel minder goed aan universiteit

Beursstudenten stoppen tot drie keer meer met een universitaire opleiding dan niet-beursstudenten. Ook bij hogeschoolopleidingen speelt het verschil nog steeds, maar in mindere mate.

Tekst Simon Grymonprez

Niet-beursstudenten hebben gemiddeld 12% meer kans om een academische bachelor te halen dan beursstudenten. Waar 7% van de niet-beursstudenten die aan aan een academische bachelor begint het hoger onderwijs verlaat na vier jaar zonder diploma, is dat bij beursstudenten maar liefst 21,7%. Dat blijkt uit cijfers die parlementslid Tine Soens (sp.a) liet opvragen aan Vlaams minister van Onderwijs Hilde Crevits.

Beursstudenten hebben het dus nog steeds moeilijk aan de universiteit. Van de groep studenten die in 2011 startte met een academische bachelor, stopten 2.173 studenten die bachelor, maar behaalde ze ook geen ander diploma in het hoger onderwijs. Van die groep waren 884 beursstudenten. Dat is 40,7% van de drop-out studenten, terwijl het aandeel beursstudenten 'maar' 18,2% bedroeg. Beursstudenten zijn dus oververtegenwoordigd in de groep van studiestakers.

'De cijfers baren mij grote zorgen,' zegt Soens. 'Ze wijzen er immers op dat studenten die uit minder goeode milieus komen minder kans hebben op een goed diploma en

een goede job en dus minder kans hebben om het leven uit te bouwen waarvan ze dromen. Ons onderwijs heeft altijd een grote emancipatorische kracht gehad en ervoor gezorgd dat jongeren uit alle milieus kansen kregen in onze samenleving. We moeten erover waken dat dat zo blijft.'

Niet-beursstudenten hebben gemiddeld 12% meer kans om een academische bachelor te halen dan beursstudenten

De Studentenraad KU Leuven (Stura) sluit zich daarbij aan. 'Volgens ons zouden financiële belemmeringen een student niet in de weg mogen staan om een diploma hoger onderwijs te behalen', vindt Margot Van den Broeck van Stura. 'Als zou blijken dat er ook aan de

KU Leuven significant minder studenten met een minder gunstige financiële situatie een diploma halen, zowel beursstudenten én bijna-beursstudenten, want zij vallen vaak uit de boot bij statistische tabellen, dan is het onze taak om dit aan te kaarten bij de KU Leuven. We moeten samen met hen nadenken over hoe we hieraan kunnen remediëren. We nemen hiervoor dan ook contact op met de betrokken diensten van de KU Leuven.'

Wat opgaat voor de universiteit, komt in een lichte variant terug aan de hogescholen. Waar het percentage studiestakers onder professionele bachelors 34,9% bedraagt onder niet-beursstudenten, ligt die met 40,6% zo'n 6% hoger bij beursstudenten. Waar 48,5% van de

startende professionele bachelors een diploma behaalt na vier jaar, ligt dat een stukje lager bij beursstudenten: zo'n 42%.

Volgens sp.a ligt de oorzaak niet bij de vooropleiding. 'Zowel voor beursstudenten als voor andere kansengroepen wordt

bij gebrekkige doorstroom al vlug geweest naar de vooropleiding in het secundair. Alleen blijkt dit voor beursstudenten niet te kloppen. 81% van de beursstudenten aan de universiteiten heeft een ASO-achtergrond tegenover 83% van de niet-beursstudenten.' Volgens sp.a zou het hoog aantal beursstudenten dat naast de studie moet bijklussen om rond te komen, een verklaring kunnen bieden.

Daarom pleit sp.a voor voldoende contacturen met docenten, een toegankelijke studiebegeleiding, een juiste financiële omkadering en meer aandacht voor studievoorzieningen. 'Onze hogescholen doen het duidelijk beter dan de universiteiten, en beschikken misschien wel over enkele succesformules om het talent van onze jongeren beter tot bloei te laten komen, ongeacht hun afkomst.'

Van den Broeck wijst er op dat de KU Leuven wel al bezig is met het ondersteunen. 'Er zijn een aantal dossiers zoals het project rond de studiekostenbeheersing dat de kosten van studiemateriaal transparant wil maken en eveneens de studiekosten voor studenten binnen de perken kan houden.' Dit project is evenwel lopend en staat nog niet volledig in de steigers. 'We hopen dat dit project ook een invloed zal hebben op de financiële druk die beursstudenten ervaren en dit bijgevolg een positieve invloed zal hebben op het aantal studenten met een beurs dat zijn studies kan voltooien.'

EDITORIAAL

Seksuele vrijheid en verantwoordelijkheid

Een *throwback* naar de eerste les seksuele voorlichting in de lagere school. Baby's komen van seks, en seks is wanneer de piemel van een man in de vagina van een vrouw gaat.

Spoel door naar een aantal jaren later: biologieles in de middelbare school. De anatomische bouw van de vrouwelijke en mannelijke geslachtsorganen. Ook kort wat soa's zijn, en hoe je veilig moet vrijen.

Misschien hebben sommige leerkrachten ook tussen-door benadrukt dat je enkel seks mag hebben wanneer de andere persoon dat wil. In mijn geval is er in elk geval niet dieper op in gegaan.

Dat is hallucinant. Uit de getuigenissen die *Veto* in kader van het dossier verzamelde, blijkt dat 'verkrachting' of 'aandrang' woorden zijn die mensen niet snel durven gebruiken. Het artikel op p. 4 kopt 'Ik ben toch niet iemand die een meisje van haar fiets sleurt en haar dan achter een vuilbak laat liggen: een quote uitgesproken door een jongen die later zal toegeven dat hij de getuige in kwestie toch verkracht heeft.

De lijst van getuigenissen in het dossier seksueel grensoverschrijdend gedrag zijn ontvondend. Iemand die bewusteloos door alcohol was en achteraf ontdekt dat ze eigenlijk ontmaagd was noemde het: 'Misschien geen echt misbruik van mij, maar van de situatie'. Een andere getuige vertelt hoe ze een jongen tijdens het 'foefelen' duidelijk had verteld dat ze geen seks wou, maar even later penetreert hij haar toch. Hij verschoot van haar heftige reactie. Zij stelt: 'Een verkrachting zou ik het niet willen noemen, wel een overtreding van mijn intieme integriteit.'

Grensoverschrijdend gedrag wordt steeds herleid tot monsters die weerloze meisjes overrompelen. Er zijn zeker *lone wolfs* die actief zullen jagen, maar het merendeel van de daders zijn bekenden, en de genderrollen kunnen evengoed omgekeerd zijn of buiten het heteronormatieve spectrum vallen.

De aanwezigheid of het gebrek aan instemming is ook een complex gegeven an sich. En dat is nou net waar die biologielessen niet dieper op zijn ingegaan. Want meester of juffrouw, hoe weet je dat de andere persoon niets seksueels wil? Wanneer ga je te ver? Hoe herken je een ander zijn grenzen?

Want de meeste slachtoffers dienen geen klacht in, en de meeste daders erkennen zichzelf niet als dader. In dit dossier proberen we seksueel grensoverschrijdend gedrag breder te bekijken dan het huidige maatschappelijke debat. Met de hoop dat het debat eindelijk aanwakkert. Want terwijl we vechten voor onze seksuele vrijheid, moeten we ook vechten voor onze verantwoordelijkheid.

Studenten kunnen contact opnemen met de vertrouwenspersoon door een mail te sturen naar kathleen.vleugels@kuleuven.be of te bellen naar 016/373737

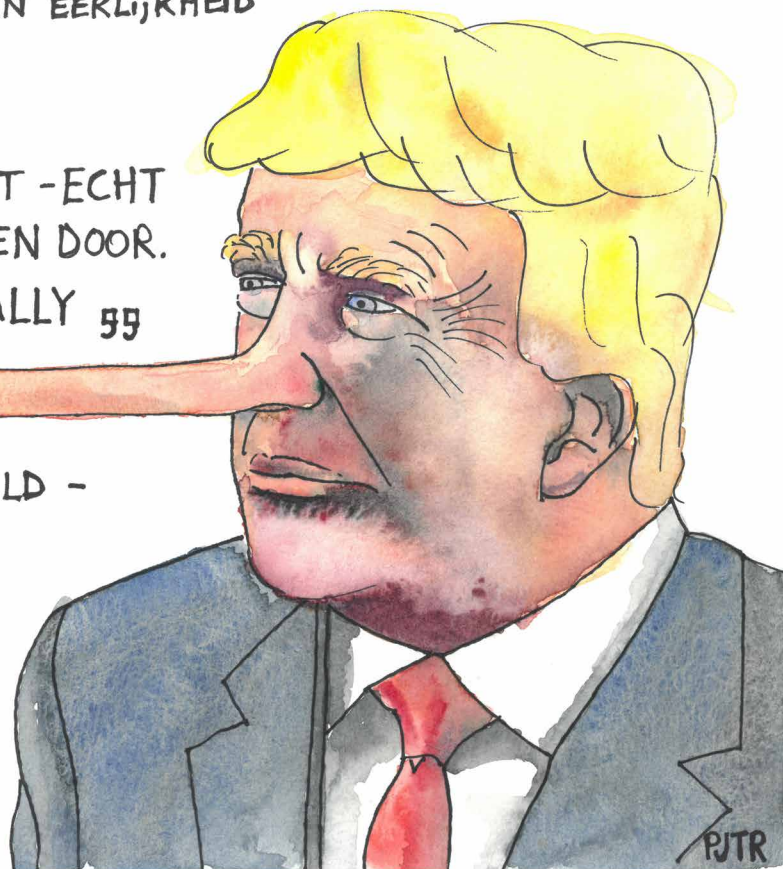
Eva Sevrin

Redacteur Sociaal. Het editoriaal bevat een mening die gedragen wordt door de redactie.

TRUMP TREKT VOOR CAMPAGNE 2020 RESOLUUT
KAART VAN EERLIJKHEID

66 IK VERTEL NOOIT -ECHT
NOOIT - GEHEIMEN DOOR.
TRUST ME. REALLY 59

- THE DONALD -

SPLINTER

Vaarwel Veto

Wie bij het lezen van deze onheilspellende woorden het ergste vreest voor zijn favoriete studentenblad: geen paniek, het einde van *Veto* is verre van nabij.

Deze Splinter is dan ook bedoeld als een persoonlijk afscheid van twee 'Vetoranten' die na vele jaren hun engagement op hun laatste benen zien lopen.

Vier jaar geleden duwden wij aarzelend de deur van het redactielokaal open. De ene kwam binnen met haar fotocamera, de andere met zijn notitieboekje met de vraag 'of we iets mochten doen bij *Veto*?'. Nooit hadden we durven denken dat deze eenvoudige vraag zoveel tweezou brengen. Na het maken van vele foto's en artikelen (we zijn ergens onderweg de tel kwijtgeraakt) voor deze krant komt er echter einde aan onze periode bij *Veto*.

Dat konden wij niet laten voorbijgaan zonder een klein woord van dank. Want we hebben het genoeg gehad om vaak een deel te mogen zijn van het klein mirakel dat elke editie van *Veto* toch weer is. Eerst als losse medewerkers en later een jaar als redacteurs, want elke week opnieuw een krant en sinds kort ook een site voorzien van interessant en relevant nieuws is een krachttoer om u tegen te zeggen. Dit blad is het resultaat van de wilskracht, toewijding en vooral enorme passie van vele tientallen medewerkers: schrijvers, fotografen, cartoonisten, lay-outers, redacteurs... (hun namen vindt u elke week terug in de colofon). Ook wij hebben diezelfde passie elke keer opnieuw gevoeld.

Veto was echter meer dan enkel een passie of een hobby. Het is in die jaren een echte thuis voor ons geworden. Al snel werd het redactielokaal de plek waar we soms meer te vinden waren dan op kot of in de bibliotheek. Een betere plek konden we ons niet indenken. Want dit blad is meer dan louter een wekelijkse uitgave. *Veto* is ook een plek waar dit kan: jezelf zijn zonder angst of dwang. Dat komt omdat achter deze krant een ongelofelijke groep mensen, vrienden eerder, schuilgaat die een sfeer van openheid, vriendschap en vertrouwen creëert. In deze sfeer hebben we niet enkel onszelf weten te vinden, we hebben er fouten mogen maken, maar ook dingen kunnen bijleren, niet enkel over de journalistieke *métier* maar ook over onszelf. Het is dan ook zonder overdrijven dat we hier zeggen dat zonder deze krant wij niet dezelfde personen zouden zijn die hier deze woorden op papier zetten.

Er rest ons dan enkel nog onze dankbaarheid voor wat tot nu toe de beste jaren van ons leven waren. We hebben beiden soms zware offers moeten brengen maar we zijn ook ongelofelijk dankbaar voor de vele kansen die *Veto* ons gegeven heeft. We kijken dan ook met een mengeling van weemoed en trots terug op vier mooie jaren. We vieren de successen en herinneren mislukkingen, we koesteren de vele vriendschappen die het ons heeft opgeleverd en we mijmeren over de goede en minder goede herinneringen. Ondertussen maakt een nieuwe generatie zich op om het werk verder te zetten met nieuwe inzichten en nieuwe plannen, maar met dezelfde passie die wij destijds voelden. We hopen dat de nieuwe generatie studenten hun passies, waar die ook mogen liggen, zullen blijven volgen. Voor *Veto* hopen we dat het altijd een veilig onderkomen zal bieden voor iedereen die met de simpele vraag komt 'mag ik iets komen doen voor jullie?'

Kalina De Blauwe
en Paul-Emmanuel Demeyere
De Splinter bevat de mening van de
auteur. Ze bevat niet de mening van
de redactie.

'Het was tegen mijn wil, maar...'

Juridische benadering van consent en verkrachting

Nog altijd roept het woord 'verkrachting' een beeld op van ongere mannen in steegjes van nachtelijk Brussel. Clichés ten spijt, dekt het juridische begrip verkrachting een veel grotere lading.

Tekst Nora Sleiderink
Beeld Eva Sevrin

ZE HAD MAAR NIET ZO'N UITDAGEND
KLEEDJE MOETEN
AANDOEN

Verkrachting is de seksuele penetratie van iemand die daar niet mee instemt. De betekenis van die seksuele toestemming of 'consent' is vaak een punt van discussie. 'Het is zeldzaam dat mensen vragen: 'Wil jij seks met mij hebben?' en dat de ander dan antwoordt: met 'ja, graag' of 'nee, bedankt'. Menselijke interactie is veel complexer dan dat', aldus Liesbet Stevens, prof seksueel strafrecht aan de KU Leuven.

Verzet?

In de vroegere definitie van verkrachting stond geweld centraal: het slachtoffer in kwestie moest zich verzet hebben. Tegenwoordig wordt de toestemming beoordeeld op basis van de vraag: had het slachtoffer op het moment zelf nog de mogelijkheid om het seksuele gedrag te beëindigen?

Wie bijvoorbeeld bewusteloos is ten tijde van de daad, heeft volgens de wet een duidelijk geestelijk gebrek en zal dus steeds slachtoffer zijn van verkrachting. Opmerkelijk: voor aanranding geldt wel nog de traditionele visie dat er sprake moet zijn van geweld of dwang.

Een nee heb je, een ja kun je krijgen

De interpretatie van 'toestemming' blijft evenwel controversieel binnen het recht. Moet de dader weten dat er géén toestemming is, of dat er wél toestemming is? Momenteel gaat men uit van het 'zwijgen is toestemmen'-principe. Als de persoon in kwestie op geen enkele manier heeft laten weten niet toe te

stemmen, terwijl hij of zij daar wel de mogelijkheid toe had, dan mag de ander ervan uitgaan dat er toestemming is.

'Dat is in tegenspraak met wat we weten over seksuologie en over hoe mensen reageren in seksueel stresserende situaties', hekelde Stevens. Zeker jonge studenten met nog weinig seksuele ervaring riskeren immers een verstar-reactie bij ongewenste avances.

Tegenwoordig omvat het recht echter een heel ruime definitie van verkrachting. Anders dan velen denken, gaat het bijvoorbeeld ook om orale penetratie en penetratie met de vingers. Bovendien kunnen ook modernere varianten daardoor onder het zwaarbeladen begrip vallen.

Zo kan men denken aan het Zweedse recht, dat tegen de afspraak in geen condoom gebruiken strafbaar stelt. Het is perfect mogelijk dat artikel 375 strafwetboek op termijn in die zin geïnterpreteerd wordt. Er kan immers sprake zijn van een list. 'Het is dan kwestie om de rechter ervan te overtuigen dat je echt geen seks zou hebben gehad, mocht je hebben geweten dat het zonder condoom was.'

'Ik ben er zelf ook een grote voorstander van om het woord verkrachting los te laten'

LIESBET STEVENS
PROFESSOR SEKSUEEL STRAFRECHT KU LEUVEN

Herkennen en benoemen

'Toch merk je dat het woord een zeer specifieke connotatie en afkeuring heeft. Terecht trouwens', zegt Stevens. De grote vraag daarbij is of elke vorm van verkrachting in de juridische

betekenis even erg is. Stevens denkt dat het daarbij nuttig zou zijn om gradaties te hebben. 'Ik ben er zelf ook een grote voorstander van om het woord verkrachting los te laten', aldus Stevens. 'Want ik denk dat dat het ook moeilijker maakt voor mensen om te herkennen en benoemen van wat hen overkomen is.'

Een probleem dat in vele getuigenissen terugkomt. Zo vertelt Loes* over hoe ze aan het knuffelen en zoenen was met een jongen. Ze had hem uitdrukkelijk gezegd geen seks te willen, maar even later penetreerde hij haar toch. 'Het was tegen mijn wil, maar er zat geen slechte intentie achter langs zijn kant. Een verkrachting zou ik het dus niet willen noemen, wel een overtreding van mijn intieme integriteit.'

Wat is verkrachting?

Artikel 375 van het strafwetboek definieert verkrachting als elke daad van seksuele penetratie gepleegd op een persoon die daar niet in toestemt. Concreet stelt de wet over die toestemming dat die er met name (en dus mogelijk ook in andere gevallen) niet is 'wanneer de daad is opgedrongen door middel van geweld, dwang, bedreiging, verrassing of list of mogelijk is gemaakt door een onvolwaardigheid of een lichamelijk of een geestelijk gebrek van het slachtoffer.'

Wat stelt het Draaiboek Grensoverschrijdend Gedrag van de KU Leuven?

De KU Leuven focust in haar aanpak van seksueel misbruik op de subjectieve beleving van wie zich slachtoffer voelt van grensoverschrijdend gedrag. De kwalificatie grensoverschrijdend gedrag wordt dus aanvaard voor iedereen die een bepaalde gedraging als zodanig ervaart, los van de juridische definities. De aanpak is dan ook niet gefocust op de schuldvraag, wel op het helpen van zij die zich seksueel misbruikt voelen.

STUDENTEN SPREKEN

De zeester

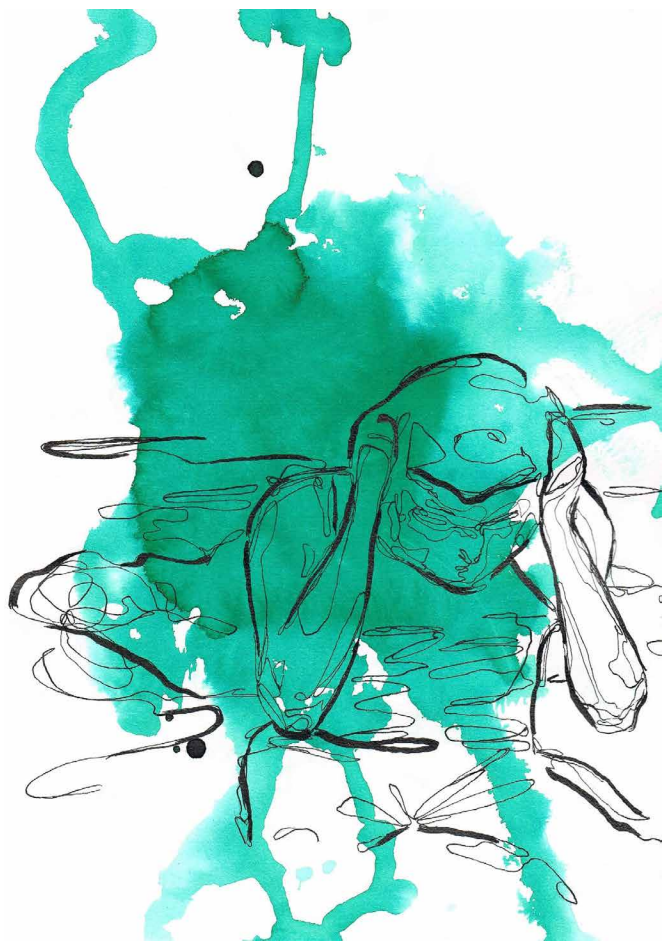
'Vrienden van mij lachen vaak met 'de zeester'. Dat betekent dat een meisje tijdens de seks bewegingsloos op bed ligt, armen en benen uit elkaar. Ze reageert niet op de seksuele handelingen en blijft zo liggen tot de jongen klaar is. Ik snap niet dat ze dan niet de reflex hebben om te vragen of ze dit wel wil. Ik snap niet dat ze zich niet afvragen of er iets grondig mis is.'

Onder meisjes

'Ik val op meisjes, en het eerste meisje waar ik echt iets mee had was een meisje uit Antwerpen. Dat was een ontzettend knap, *parisienne*-achtig meisje. In elk geval, ik was niet de enige die op haar viel, en dat was ze ook zo gewoon.'

'Het ding is, je groeit op met een bepaald idee. De jongen zou altijd seks willen, altijd 'ja' zeggen. Het meisje kan 'nee' zeggen zolang ze wil dat er gewacht wordt, maar wanneer het meisje ja zegt gebeurt het ook.'

'Maar of je nu op meisjes valt of op jongens valt, je groeit nog steeds op met het idee dat dat aan je gender verbonden

is. Ook lesbiennes groeien op met het idee 'als ik 'nee' zeg, gebeurt het niet, als ik 'ja' zeg gebeurt het wel.'

'Toen ik samen was met dat meisje uit Antwerpen had ik nog nooit seks gehad. Ik vond haar echt leuk. En als we eerlijk zijn was ze ook gewoon veel 'cooler' dan ik - ze ging uit op alternatieve plekken en ik... niet echt.'

'Maar toen ik bij haar de eerste keer bleef slapen, we waren misschien op drie dates geweest, was ze echt pushy. Ik was er ook nog niet klaar voor. Ik vond de stap om seks te hebben echt groot.'

'Ook omdat die dynamiek tussen twee meisjes volledig anders is dan het klassieke beeld waar je mee opgroeit van heteronormatieve seks. Niemand heeft me eigenlijk ooit uitgelegd hoe twee meisjes seks hebben.'

'Bij meisjes moet je initiatief nemen, het is echt een ontzettende wisselwerking. Maar ik was daar nog niet klaar voor, ik was daar nog niet vertrouwd mee. Ik heb dan ook echt meerdere keren 'nee' gezegd, maar ze nam dat echt niet serieus.'

'Ik denk dat je als meisje echt niet het idee hebt dat je iemand anders kan forceren. Dat je iemand kan aanranden, forceren of *whatever*. Dat zit er echt superhard in dat dat enkel jongens zijn die dat kunnen. Dat is niet iets wat een meisje kan doen.'

'Ik weet nog dat ik achteraf de trein terug naar Leuven heb genomen. Onderweg heb ik iemand van mijn kot gebeld omdat ik zoveel buikpijn had dat ik me niet kon voorstellen dat ik zelfstandig ging thuisraken. De rest van de dag heb ik op de grond in de badkamer gelegen.' Ik heb het haar nooit durven zeggen dat ze me zoveel pijn heeft gedaan en ik denk dat ze me maar een aansteller zou vinden. Ik ben gewoon gestopt met terug te sturen op haar sms'en.'

'Ik ben toch niet iemand die een meisje van haar fiets sleurt en haar dan achter een vuilbak laat liggen'

Seksueel geweld aan de universiteit

Seksueel grensoverschrijdend gedrag is een maatschappijbreed probleem. Toch zijn studenten een opvallend kwetsbare groep.

Tekst Eva Sevrin

Beeld Kalina De Blauwe en Celine Vandeweghe

Jongeren tussen 18 en 25 jaar lopen vier keer meer risico om slachtoffer te worden van seksueel geweld, zo stelt een Nederlands onderzoek uit 2012. Een ander recent onderzoek van Cantor en Fisher uit de Verenigde Staten stelt dat ongeveer één op vier vrouwelijke studenten slachtoffer wordt van seksueel geweld tijdens de hogere studies. Er bestaat een sterke internationale onderzoekstraditie naar seksueel geweld, en keer op keer tonen de cijfers aan dat het een grote en niet te onderschatten problematiek is.

De context van de universiteit maakt studenten kwetsbaarder. De nieuwe omgeving én de nieuwe levensfase van de studenten zorgt voor nieuwe risico's. Vooral in het eerste jaar aan de universiteit komen het meeste problemen voor.

Nieuwe omgeving

Studeren is een beetje de wereld ontdekken. Naar de universiteit trekken betekent dan ook voor veel studenten de eerste keer weg van huis, nieuwe mensen leren kennen, nieuwe vormen van relaties aangaan en af en toe ook eens de Oude Markt bezoeken.

Aan de universiteit zijn verschillende machtsverhoudingen aanwezig, zoals docent-leerling. 'Maar ook bijvoorbeeld doopmeester-gedoopte', duidt Kathleen Vleugels, de vertrouwenspersoon seksueel grensoverschrijdend gedrag. Een groot deel van het seksueel grensoverschrijdend gedrag gaat ook gewoon over studenten onderling.

Een aspect dat hierin meespeelt, is de manier waarop studenten aangeven dat ze instemmen met seksuele handelingen. Dat gebeurt in het merendeel van de gevallen aan de hand van non-verbale signalen (zie artikel p.3). In tegenstelling tot een duidelijk ja of nee, krijgen studenten dus te maken met een complexere vorm van interpretatie.

Daarnaast is 'nee' ook niet altijd een natuurlijke reactie bij ongewenste situaties. Bevroren of heel stil worden, blijkt erg veel voor te komen. 'We zien ook dat die verstarreactie vaak gelinkt is aan een vorm van seksuele onervarenheid', stelt Liesbet Stevens, professor seksueel strafrecht aan de KU Leuven en tevens adjunct-directeur van het instituut voor gelijkheid van vrouwen en mannen.

Barbara Krahé is professor sociale psychologie aan de universiteit van Potsdam, en doet hoofdzakelijk onderzoek naar seksueel geweld. 'De voorvallen liggen opmerkelijk hoger bij studenten in het eerste jaar van hun studie', vertelt Krahé.

'Mijn eerste keer seks was in het eerste jaar dat ik studeerde, en ik was buiten

bewustzijn van de alcohol', vertelt een studente. 'Dat kan je eigenlijk geen seks noemen, maar daarna dacht ik dat dat normaal was. Heel mijn eerste jaar heb ik dat soort seksuele ervaringen gehad, gewoon omdat ik niet anders wist.'

Dronken grenzen

Een grote factor die steeds naar boven komt wanneer het over seksueel grensoverschrijdend gedrag gaat, is alcohol. Drankgebruik is een opvallend aspect van het uitgaansleven. 'Door alcohol vervagen grenzen, en wordt het moeilijker voor mensen om aan te geven wat ze al dan niet willen', vertelt Vleugels.

Het klinkt haast als een cliché, maar professor Krahé kan dit sterk beamen. 'Studenten drinken in het algemeen meer, en alcohol is nu eenmaal een bekende risicofactor. Dat is niet enkel een stereotype, maar een hard feit.'

Jongeren die zich bijvoorbeeld moed indrinken met het oog op seksuele ervaringen, hebben meer kans om het slachtoffer te worden van seksueel grensoverschrijdend gedrag. Maar ook de getuigen voor dit dossier geven aan dat medestudenten die seksueel grensoverschrijdend gedrag tonen vaak onder invloed zijn.

'In Leuven voel ik me doorgaans op straat wel veilig, maar ik voel ook tegelijk naarmate de avond vordert en hoe zatter mensen zijn, hoe meer je in een situatie terecht kunt komen waar mensen dingen doen die je niet aangenaam vindt', vertelt een studente. 'Dat zijn vaak kleine dingen, gisteren was ik bijvoorbeeld gaan lopen om 12 uur 's nachts. Op dat uur zijn veel mensen al aan het uitgaan, en toen begon er plots een jongen gewoon achter me te lopen.'

Parketten bekijken bij klachten van seksueel grensoverschrijdend gedrag of de slachtoffers op het moment in kwestie nog de mogelijkheid hadden om

'Het gebruik van alcohol kan nooit voor de dader een excuus zijn. Het doet het misdrijf niet verdwijnen'

PROFESSOR LIESBET STEVENS
KU LEUVEN

het seksuele gedrag een halt toe te roepen. 'Als je iemand in een situatie hebt gebracht of aangetroffen waarin die mogelijkheid niet meer bestaat, kan er geen sprake zijn van toestemming', legt professor Stevens uit. 'Bijvoorbeeld wanneer iemand erg dronken is, of buiten bewustzijn.'

Het wordt ingewikkelder wanneer beiden onder invloed zijn, omdat het lezen van complexe lichaamstaal dan ook moeilijker is. 'Als degene die de seksuele handelingen initieert dronken is, kan die minder goed de signalen van de ander correct interpreteren', vertelt professor Krahe. Toch is het gebruik van alcohol geen excuus voor degene die de seksuele grenzen van de anderen overschrijdt. 'Het gebruik van alcohol kan nooit voor de dader een excuus zijn. Het doet het misdrijf niet verdwijnen', stelt Stevens.

'Jongen wil altijd, meisje wil liever wachten'

Ondanks de seksuele revolutie en de emancipatie van vrouwen blijven heteronormatieve genderrollen nog steeds ons seksueel gedrag kleuren. De vrouw wordt nog steeds als *gatekeeper* gepercipieerd, en de man als initiatiefnemer.

'Het is nog steeds moeilijker voor vrouwen om te zeggen: 'Ja, ik wil seks', legt professor Krahe uit. Dit leidt tot het idee dat vrouwen 'nee' zeggen, wanneer ze eigenlijk 'ja' bedoelen. Een schadelijk gevolg hiervan is uiteraard dat een 'nee' moet worden omgezet in een 'ja', bijvoorbeeld door overtuiging van de partner.

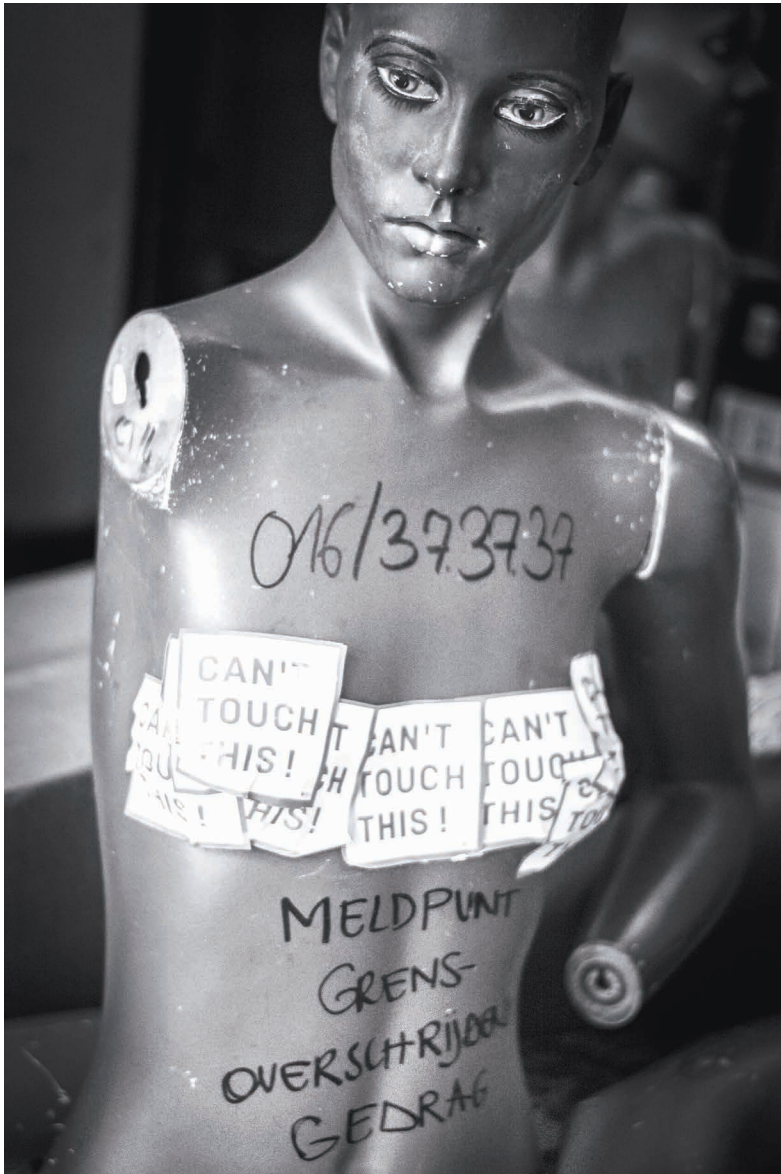
Een getuige vertelt dat haar eerste vriendje haar 'nee' niet accepteerde en bleef aandringen. 'Uiteindelijk heb ik maar 'ja' gezegd omdat ik bang was dat ik het al te lang zat te rekken.' Een andere getuige vertelt dat ze moet 'lachen' wanneer mensen zeggen dat iedereen toch weet dat 'nee' ook echt 'nee' betekent.

'Maar dit betekent niet dat mannen daders zijn, en de vrouwen louter slachtoffers', vertelt Krahe. 'Onze cijfers tonen keer op keer aan dat het percentage van mannelijke en vrouwelijke slachtoffers niet zo erg ver uit elkaar ligt.' In Duitsland blijkt 25% van de vrouwelijke studenten aan te geven ooit slachtoffer te zijn van seksueel grensoverschrijdend gedrag, en 20% van de mannelijke studenten. De medaille kan namelijk even goed omgedraaid worden. Jongens kunnen in de situatie terecht komen waar ze nog niet verder willen gaan, maar hun rol als initiatiefnemer zorgt ervoor dat het veel moeilijker is om 'nee' te zeggen. Ook de getuigenissen waren hoofdzakelijk vrouwelijk, de enkele mannelijke getuigenis gaf ook aan dat het iets is dat hij nooit aan vrienden zou vertellen.

Een mannelijke student vertelt: 'Je hebt het gevoel dat er van je verwacht wordt dat wanneer een meisje avances maakt, je dat bijna moet accepteren. Zo bleef een meisje mijn broek openknopen om me een *blowjob* te geven, en ik heb dat dan uiteindelijk maar toegelaten. Mijn vrienden zouden dat nooit snappen, maar achteraf had ik toch het gevoel dat mijn grenzen waren overschreden.'

De dader in de schaduw

In het discours over grensoverschrijdend gedrag wordt steeds het meeste ingegaan op de slachtoffers. Ook bij de getuigenissen zagen we dit: van alle verhalen ging er maar eentje over iemand die daadwerkelijk zelf de grenzen van een partner had overschreden. Er is nochtans actief gezocht naar bijvoorbeeld mensen die tijdens het uitgaan durven deel te nemen aan 'catcalling', een fenomeen dat in elk geval veel voorkomt. Maar het is net naar die daders dat het meest recente onderzoek van Krahe peilde. 'In wetenschappelijk onderzoek, ook anoniem, zie je telkens dat het aantal mensen dat aangeeft dat het slachtoffer was van seksueel geweld ongeloo-

lijk veel hoger ligt dan het aantal dat toegeeft dat ze dader waren', stelt ze vast. Dat hangt waarschijnlijk vast met de sterk negatieve betekenis die samenhangt met seksueel grensoverschrijdend gedrag, wat het moeilijker maakt voor iemand om toe te geven dat die misschien in de fout is gegaan. Uit de resultaten van Krahe's onderzoek kwam naar voor dat 5,5% van de mannelijke studenten uit de Belgische steekproef stelde dat ze ooit een andere persoon gedwongen hadden tot ongewenst seksueel contact. Het percentage van de vrouwelijke studenten lag met 2,6% opvallend lager.

'Dit zijn vrij lage resultaten', licht professor Krahe toe, 'in andere landen, zoals bijvoorbeeld Griekenland, gaf 48% van de mannen en 14% van de vrouwen dit aan.' Maar wat dus opvalt, is dat ook hier de cijfers voor vrouwen lager liggen, iets wat dus niet overeen-

komt met de meer evenwichtige cijfers van de slachtoffers. 'Ik denk dat het voor vrouwen moeilijker is om toe te geven dat ze ook daders kunnen zijn', vertelt professor Krahe. 'Dat is volledig in tegenstelling tot de klassieke vrouwelijke rol. Agressie, en dus ook sek-

suele agressie, passen niet in dat plaatje.'

Er heerst het idee dat je als jongen fysiek sterker bent, en een vrouw met ongewilde avances dus gemakkelijker van je kan afduwen. Zoals hierboven aangegeven is een sterke fysieke afwijzing echter niet, evenmin bij vrouwen als mannen, altijd de reactie bij seksueel grensoverschrijdend gedrag.

Daar studenten kunnen erkennen dat zij mogelijk dader zijn, kan ten eerste bijdragen tot preventie. Een van de getuigen vertelde dat de jongen die haar verkracht had reageerde met 'ik ben toch niet iemand die een meisje van haar fiets sleurt in het donker en haar dan achter een vuilbak laat liggen'. Deze quote is opvallend, aangezien het toont dat ook bij daders het beeld van wat een 'dader' is niet strookt met de realiteit. Ten tweede kan de eigen erkenning van wat iemand gedaan heeft ook een sleutelrol spelen in het herstel van de slachtoffers. Dezelfde getuigen van hierboven vertelt dat de jongen uiteindelijk heeft toegegeven dat hij haar verkracht had. 'Erkenning is een sleutelwoord. Dat heeft bij mij de klik gemaakt, want eindelijk moest ik niet meer twijfelen dat dit echt met mij gebeurd was. Dat ik niet overdreef.'

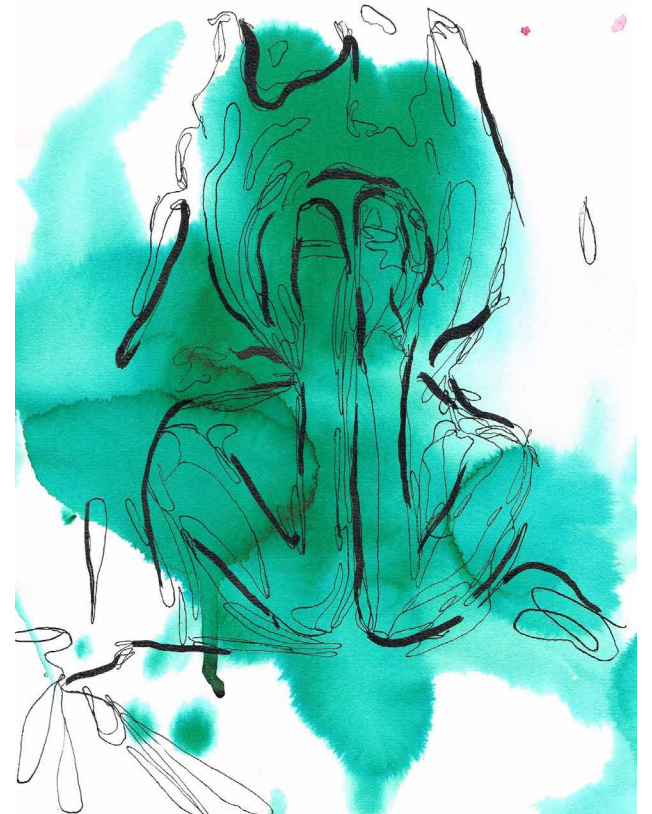
STUDENTEN SPREKEN

Zonder condoom

'Ik wilde absoluut geen seks zonder condoom, om verscheidene redenen die ik met hem deelde, waaronder het feit dat ik de pil niet nam. Hij kloeg daar enorm over, maar ik hield voet bij stuk en bleef mijn redenen uitleggen. Op een bepaalde nacht werd ik wakker terwijl hij mij aan het penetreren was. Ik probeerde hem te stoppen, maar hij dwong me verder en heel snel erna ejaculeerde hij in mij. Ik heb hem later, toen ik besepte wat er gebeurd was, toch gedumpt. Hij verweet me dat ik als vaste vriendin hem geen seks wilde gunnen zonder condoom. Een aantal jaar later heb ik spijt dat ik nooit klacht heb ingediend.'

Vriendelijkheid

'Na een feestje passeer ik, een beetje dronken, in een café op de Oude Markt, waar mijn vriend nog iets aan het drinken was. Ik zou hem daar oppikken en dan zouden we samen naar huis gaan. Eerst moest ik echter even naar het toilet. Op weg naar de wc spreekt een man - ik schat begin

de dertig - mij aan en vroeg of ik met hem wou praten. Ik zei: 'Sure dude, I'll talk to you in a minute! I really have to go to the toilet but I'll see you later!' En draaide me om en liep naar het toilet.'

'Voor ik het goed en wel besepte, had de man in kwestie zich samen met mij in het wc-hokje opgesloten. Ik begon te schreeuwen: 'What are you doing?? No!! Get out!' bonzend op de deur. Toen hij zijn broek open begon te doen en zijn lid bovenhield, begreep ik pas goed en wel wat er gaande was.'

'Ik vermoed dat een buitenstaander mij gehoord heeft en de deur heeft opengeduwd. Mijn vriend was nadien in alle staten. Het feit dat ik vriendelijk deed, zoals ik steeds bij iedereen doe, heeft hem doen denken dat mij tot in het toilet volgen oké was.'

Houseparty

'Ik was eens na een *houseparty* blijven slapen omdat ik geen vervoer meer had. Ik lag naast een toenmalige vriend en die bleef maar proberen. Ik zei verschillende keren 'nee' en duwde hem weg, maar in de *heat of the moment* gaf ik uiteindelijk op. Ik heb er geen trauma aan overgehouden, eerder spijt van daar te blijven slapen. Maar had die mijn eerste 'nee' gerespecteerd, zoals het hoort, dan was er niets gebeurd en niets om spijt van te hebben. De volgende dag bleek ook heel duidelijk dat hij dacht dat hij groen licht had.'

Amsterdam

'Mijn vriendin en ik waren een weekendje naar Amsterdam gegaan. Het was echt uitzonderlijk fijn, we waren naar een kunstgalerie geweest, naar bijzondere eetplekken en daarna samen uitgegaan. Toen we richting de hostel gingen waren we allebei stoned en dronken. Er waren meerdere tekenen dat mijn vriendin haar oordelingsvermogen niet meer in orde was. Zo was ze erg achterdochtig en was ze volledige nonsens aan het praten. Toen we in de hostel kwamen, ben ik bij haar in bed gekropen en ben ik haar beginnen kussen. Maar ik kreeg niet veel respons. Het is niet correct van mij, maar hoe ik het interpreteerde zag ik geen redenen waarom een van beide partijen daar op dat moment niet geïnteresseerd in zou zijn. Ik dacht gewoon niet verder dan dat. Ik heb haar ook gepeteneerd en toen begon zij op een moment half te wenen, en de rest van haar lichaam bewoog totaal niet. En toen merkte ik plots dat ze eigenlijk al de hele tijd bewegingsloos was. Plots was het heel duidelijk. Ik voelde mij er zo slecht bij. Ik besepte dat het niet is omdat iemand je vriendin is dat je plots geen instemming meer nodig hebt. Het is ongelooflijk belangrijk dat je erkent dat dit schade kan aanrichten.'

STUDENTEN SPREKEN

Oude Markt

Nora: 'Vorig jaar was ik met vrienden van *Veto* op de Oude Markt. Er was een meisje met een kort kleedje en hoge hakken dat voorbijliep. Een vriend uit ons gezelschap begon naar haar te blaffen. Ik stond daar echt van *wtf?* Hij zei dan iets van: 'ge vraagt er toch gewoon om als je er zo bijloopt?' Niemand reageerde. Toen besefte ik dat ik het enige meisje aan tafel was. Ik besefte dus blijkbaar als enige hoe dat voelt. Dat is geen kwestie van onveiligheid, maar een kwestie van mensen denigreren op straat. Nadat ik er iets van gezegd had, stemde de rest wel in dat dat erover ging, maar het choqueerde mij dat ze er niets uit zichzelf van hadden gezegd.'

Je lichaam beschermt je niet tegen alles

Anoniem: 'Ik hoop dat iemand na het lezen zegt: ik zoek een psycholoog. Ik was daar cynisch over, maar ik zou niet weten waar ik anders zou staan. Mensen bedoelen het goed, maar weten niet hoe te reageren. Professionele hulp is essentieel.'

'Als je opgroeit is de grens van 'je menszijn' je eigen lichaam. Dan merk je dat dat niet waar is. Je lichaam beschermt je niet tegen alles. Er zijn sterkere mensen en soms kan je je niet verdedigen.'

'Had iemand mij in die periode een messteek gegeven, ik had het niet erg gevonden. Ik dacht: doe maar met mij wat je wilt. Je staat in de douche en het lijkt alsof jij dat niet bent. Het heeft lang geduurd om de verbinding tussen mijn geest en lichaam terug te vinden.'

'Deze uitspraak hielp me enorm. 'Iedere dag dat je wakker wordt, is dat het eerste waar je aan denkt. Maar er komt een dag waarop het het tweede zal zijn.' Ik dacht: dit hoeft niet meer, ik hoef niet op te staan. Ik begrijp niet hoe mensen het doen. Maar op een dag kregen we thuis toevallig een kitten, die al snel ziek bleek te zijn. Ik werd wakker en dacht: ze leeft toch nog? Ze heeft eten nodig! Dus ik rende naar beneden.'

Daarna kwam het trauma als een schok terug, maar ik dacht: vandaag heeft het niet héél mijn dag gevuld. Wacht tot dat moment komt. Misschien komt dat pas na weken, maanden of langer. Maar het komt wel. Je moet je daaraan vastklampen.'

'Moeilijk was dat ik de dader kende. Ik denk dat hij niet verwacht had dat hij zoiets kon doen. Eerst zei hij: ik ben niet iemand die iemand van zijn fiets sleurt in het donker en achter een vuilbak laat liggen. Dan zei ik nee, maar verkrachting betekent méér dan die mensen! Daarna heeft hij toegegeven dat hij mij verkracht had. Erkenning is een sleutelwoord, denk ik, maar niet aan veel mensen gegund. Ik geloof dat het minder erg is om te ontdekken dat je een slachtoffer kan zijn, dan dat je een dader kunt zijn. En dat houdt me recht.'

'Ik dacht dat ik nooit meer verliefd zou worden. Na jaren ontmoette ik mijn vriend. Ik heb het hem verteld en ik ben blij dat ik nu mezelf kan zijn. Hoewel het nog vaak moeilijk is, beheerst het mijn leven niet meer. We moeten zeggen dat je het kan verwerken. We moeten zeggen dat er mensen zijn die het hebben meegemaakt en gelukkig zijn nu.'

Als jongen

Anoniem: 'Als jongen is het echt moeilijk om aan te geven dat je iets niet wil. Het is zelfs moeilijk om bij jezelf te erkennen. Als er een meisje avances maakt tijdens het uitgaan, en ik ga daar niet op in, zullen mijn vrienden altijd roepen dat ik er gewoon van moet genieten. En wat extra moeilijk is, is dat uw lichaam soms anders reageert dan hoe je voelt. Vanaf dat iets verder gaat dan kussen, heeft dat voor mij meer waarde of betekenis. Als ik seks heb met een meisje waarvoor ik niet echt gevoelens heb of geen echte klik, dan wringt dat bij mij. Maar dat wil niet zeggen dat uw lichaam de aanrakingen niet waardeert. Ik heb dan soms wel een *boner*, en dan is het nog moeilijker om te tonen dat je eigenlijk niet verder wil gaan.'

'Het probleem is er, door er niet

KU Leuven zet in op ondersteuning van slachtoffers, maar nog niet op preventie

Een grondig beleid rond grensoverschrijdend gedrag steunt op twee pijlers: preventie en gepaste hulp voor de betrokkenen. Universiteiten in Europa zijn echter nog maar net wakker aan het worden.

Tekst Eva Sevrin en Alexander Verbist

Beeld Martijn Stoop en Celine Vandeweghe

Het artikel op pagina 4 toont dat de universiteit een context is waarbinnen specifieke factoren bijdragen tot seksueel grensoverschrijdend gedrag. Universiteiten en de aanpak van seksueel grensoverschrijdend gedrag zijn niet altijd de beste maatjes. In november schreef *Veto* nog hoe de universiteit berichtte over klachten van ongepast gedrag, terwijl er in werkelijkheid wel sprake was van een klacht van seksueel grensoverschrijdend gedrag. De berichtgeving focuste zich ook op een draaiboek dat 'in een viertal weken' af zou zijn. Vier maanden later, in begin maart, verscheen het draaiboek, samen met een gloednieuw meldpunt seksueel grensoverschrijdend gedrag. Via dit meldpunt kunnen studenten voortaan terecht bij een vertrouwenspersoon. Zo komt de universiteit tegemoet aan de nood voor opvang van de slachtoffers. Preventie blijft echter een hiaat.

De eerste stap: gehoord worden

Ondersteuning van slachtoffers is noodzakelijk. Slachtoffers van seksueel grensoverschrijdend gedrag hebben namelijk verhoogde kansen op psychologische problemen en klachten. Uit het onderzoek van professor Barbara Krahe, verbonden aan de faculteit Psychologie aan de universiteit van Potsdam, blijkt dit ook: 'We hebben de studenten gedurende drie jaar opgevolgd die initieel aangaven slachtoffer te zijn geweest van seksueel geweld', vertelt Krahe. 'We zien dat zij een jaar later reeds hogere kansen hebben op een depressie en op een opvallend laag zelfbeeld.'

Met de vertrouwenspersoon wordt de optie tot ondersteuning nu duidelijk geboden. Ervoor konden studenten ook reeds in het Studentengezondheidscentrum terecht voor grensoverschrijdend gedrag, maar dat werd minder gecommuniceerd als een plek om je ervaringen met seksueel grensoverschrijdend gedrag te delen. Dat dat nu veranderd is, is een stap in de goede richting. 'Je moet aan slachtoffers vragen wat er gebeurd is', vertelt professor Krahe. Het moet echt duidelijk zijn dat er een plaats is waar ze erover kunnen praten, en de zekerheid dat er iemand gaat luisteren. 'Anders is de drempel te hoog', stelt ze.

Een van de getuigen vertelde dat hulp zoeken na seksueel geweld werkelijk van levensbelang is. 'In het begin stond ik heel cynisch tegenover naar een psycholoog gaan. Ik dacht: wat kunnen die doen? Uiteindelijk zou ik niet weten waar ik zou staan, had ik dat niet gedaan.'

'Mijn bedoeling is dat elke klacht daarom ernstig genomen wordt', vertelt Kathleen Vleugels, de vertrouwenspersoon aan de KU Leuven. 'Ik oordeel niet, maar probeer vooral te luisteren en ondersteuning te bieden.'

Heidi Mertens, hoofd van de dienst Diversiteit aan de KU Leuven en tevens contactpersoon bij het nieuwe meldpunt, beaamt dit. Mertens verklaart de aanpak: 'We merkten in het verleden dat veel slachtoffers de gebeurtenis objectief gaan bekijken. Dat ze denken dat een bepaalde handeling niet ernstig genoeg zou zijn. Wij willen het signaal geven dat alles er niet toe doet. Als het jouw subjectieve beleving is dat je je ergens niet goed bij voelt, neem dan contact op.'

'Universiteiten in heel Vlaanderen hebben inderdaad heel lang de ogen gesloten gehouden. Ze zijn er schromelijk laat mee'

LIESBETH KENNES
MEDEWERKER BIJ HET CAW OOST-BRABANT

Verdere stappen

Dat de vertrouwenspersoon niet oordeelt, heeft zeker voordelen, maar uiteraard hebben slachtoffers soms net nood aan de erkenning dat wat er gebeurd is daadwerkelijk 'veroordeelbaar' is. Een getuige vertelt dat ze daarom niet naar het meldpunt

zou stappen: 'Op een gegeven moment wil je ook gewoon iemand die zegt 'wat jou is overkomen kan niet door de beugel, de dader komt hier niet zomaar mee weg.' Dit kan enkel gebeuren door ofwel binnen de universiteit een formele klacht in te dienen, of naar de politie te stappen.'

Wie bij de politie een klacht wil indienen, wordt door de vertrouwenspersoon geholpen en verder ook doorverwezen naar slachtofferhulp. 'Samen overloop ik dan het proces dat de student kan verwachten', vertelt Vleugels. 'Als het gaat over een duidelijke verkrachting of aanranding zal ik ook altijd sterk aanraden om naar de politie te stappen.'

Wie verdere stappen wil zetten binnen de interne universitaire context, kan ervoor kiezen om een formele klacht neer te leggen. Deze formele klacht moet worden ingediend bij de (momenteel mannelijke) vicerector Studentenbeleid.

Meerdere getuigen stellen dat deze drempel te hoog is. Een getuige, die vertelt dat ze een formele klacht heeft ingediend, vertelt: 'Op een bepaald moment kom ik aan op zo'n gesprek, en zitten daar twee mannen. Kun je

daar op zo'n momenten geen vrouw zetten?'

Huidig vicerector Studentenbeleid Rik Gosselink geeft toe dat het een grote stap is om een klacht neer te leggen: 'Ik denk echter wel dat er vanuit de omgeving en het vertrouwensnetwerk voldoende hulp komt om een persoon te helpen een klacht te formuleren en die stap te zetten.'

Het belang van erkenning

Zoals het einde van het artikel op de vorige pagina aangeeft, is erkenning van de dader ook erg belangrijk voor slachtoffers. Meerdere getuigen gaven aan dat ze hun partner niet durfden te confronteren met de feiten, uit angst om weggelachen te worden.

'Op een gegeven moment wil je ook gewoon iemand die zegt: 'Wat jou is overkomen kan niet door de beugel, de dader komt hier niet zomaar mee weg'

EEN STUDENTE

en het gaat niet weg over te praten'

Soms vragen studenten ook zelf aan de vertrouwenspersoon om de andere persoon uit te nodigen. Afhankelijk van de situatie spreekt zij dan met die student apart, of allebei samen. 'Daar proberen we de situatie eigenlijk vanuit de andere persoon zijn kant te bekijken.' Wanneer de andere persoon begrip erkenning of spijt toont, kan dit voldoende zijn voor de student in kwestie. 'We gaan er namelijk van uit dat mensen niet steeds intentioneel over anderen hun grenzen gaan en dat we mensen kunnen helpen zicht te krijgen op het effect dat ze op anderen hebben.'

Toch blijft het meldpunt van seksueel grensoverschrijdend gedrag een plek waar slachtoffers aan komen kloppen, en niet daders. Een van de getuigen stelde beslist: 'Ik geloof oprecht dat het minder erg is om te ontdekken dat je een slachtoffer kan zijn, dan dat je een dader kunt zijn. En dat houdt me recht.'

Maar waar kan je dan als dader terecht? Een van de getuigen vertelde dat de persoon die haar verkracht had, ook hulp wou gaan zoeken hiervoor, maar dat dat niet zo gemakkelijk was. 'Hij vertelde later dat hij het gevoel had dat ze vooral met hem meepraatten in plaats van hem te confronteren. Ze waren niet echt voorbereid op situaties waarin iemand zo'n verhaal komt vertellen.' Ondersteuning van daders, zowel voor psychologische begeleiding als om herhaling te voorkomen, blijft maatschappijbreed op de achtergrond.

Ontluikend bewustzijn

Maar naast ondersteuning is er nog iets anders zeer belangrijk, namelijk preventie. Momenteel wordt er hoofdzakelijk achteraf geholpen, maar

Naast de recente en korte actie van de Leuvense Studentenkring (LOKO) blijft het stil. Bij deze campagne lag de focus vooral op 'zachtere' vormen van seksueel grensoverschrijdend gedrag onder studenten. Zowel de 'zwaardere' gevallen als de situaties student-personeel en personeel-personeel bleven in de schaduw. In het draaiboek wordt ook niets vermeld over een sensibiliseringsactie die vanuit de universiteit zelf gestuurd wordt, bijvoorbeeld naar mogelijke daders toe.

Kathleen Vleugels erkent de leemte: 'Het is inderdaad zo dat er een tekort is aan visie rond preventieve werking. Nu het meldpunt en draaiboek operatief zijn, willen we hier meer op inzetten. We beseffen

'Er is inderdaad een tekort aan visie rond preventieve werking'

KATHLEEN VLEUGELS
VERTROUWENSPERSOON
KU LEUVEN

zeker wel dat het een deel is van het werk dat ons nog te doen staat.'

Ook stopt preventieve werking niet bij enkele sensibiliseringscampagne van pakweg een week en enkele posters. 'Ook op andere niveaus, zoals binnen studentenorganisaties, moet goed beleid worden gevoerd en sensibiliseringsacties worden ondernomen', vertelt Kennes. 'Er is verantwoordelijkheid van iedereen, op elk niveau.'

'Studenten kunnen contact opnemen met de vertrouwenspersoon door een mail te sturen naar kathleen.vleugels@kuleuven.be of te bellen naar 016/373737

daardoor los je uiteraard de grotere problematiek niet op. 'Het probleem is er, en het gaat niet weg door en niet over te praten', stelt professor Krahé.

'Universiteiten in Europa zijn nog maar net aan het wakker worden', vervolgt de professor. In tegenstelling tot de universiteiten in de Verenigde Staten, waar zelfs voormalig president Obama veel aandacht aan universiteitsgebonden seksueel geweld gaf, is er hier slechts een beperkt bewustzijn.

Liesbeth Kennes, medewerker bij het CAW Oost-Brabant, stemt in: 'Universiteiten in heel Vlaanderen hebben inderdaad heel lang de ogen gesloten gehouden. Ze zijn er schromelijk laat mee.'

Dit kan deels verklaren waarom er nog geen bredere initiatieven rond sensibilisering en bewustmaking zijn geweest aan de KU Leuven.

STUDENTEN SPREKEN

Booty call

Anoniem: 'We waren allebei zat, en het was een echte *booty call*. Het ging voor ons beiden echt enkel om de seks, dingen zoals blijven liggen achteraf hoefden voor ons beiden niet. In die context was dat niet nodig, dat was de afspraak.'

'Maar het ding is dat in zo'n situatie, er toch vaker een gebrek aan respect bovenkomt, terwijl dat eigenlijk helemaal niet zo zou mogen zijn.'

'Uiteindelijk hadden we dan seks zonder condoom. Ik was eerst geschrokken, want dat wou ik eigenlijk niet. Ik had toen aangegeven dat ik dat lastig vond, maar je zit er middenin en je bent zat. Ik pak als meisje de pil, ik vind het ook logisch dat een jongen een condoom gebruikt. Ik vind niet dat het mijn verantwoordelijkheid om dat te vragen.'

'Ik heb dan wel expliciet gezegd: 'Niet in mij klaarkomen'. Ik heb dat drie keer gezegd, hij zei dan: 'Nee, nee, ik ga niets doen'. Uiteindelijk is hij zomaar wel in mij klaargekomen.'

'Je kan ook zeggen van me, dat ik dat had kunnen zien aankomen. Ik denk dat de meesten zullen zeggen dat het mijn eigen schuld is.'

Ik heb mijzelf pijn gedaan

Karolien: 'Ik kan op niemand boos zijn, ik heb mezelf eigenlijk het meeste pijn gedaan. Ik vind het moeilijk dat je een beeld hebt hoe je je moet gedragen, als meisje of als jongen, en daarom doe je soms dingen die je niet noodzakelijk zou willen doen.'

'En je hebt wel toestemming gegeven, maar je wil het eigenlijk niet. Die andere persoon heeft niets fout gedaan, maar ik vind dat er geen aandacht is voor de gevolgen daarvan. Het is niet omdat die persoon niets fout doet, dat er voor mij geen gevolgen zijn. Maar daar kan je dan nergens mee terecht.'

'Ik was altijd al onzeker, maar zo werd dat enkel erger. Ik zette

mezelf steeds vaker in situaties die negatief voor me waren. Ook vaak bij één bepaalde kerel. Hij behandelde mij echt als vuil, maar ik ging altijd terug naar hem. Hij was echt een manier om mezelf pijn te doen.'

'Maar ik heb het zo vaak meegemaakt, dat wanneer ik boos werd, de andere persoon verdween. Vanaf het moment dat ik iets aankaartte dat niet oké was, was die weg. En ik was echt zo stom verliefd dat ik niet wou dat die wegging.'

In het HdR

Anoniem: 'Een keer dat ik echt schrik had, was toen ik in het Huis der Rechten aan het wachten was terwijl een vriendin van me naar het toilet ging. Er kwam een jongen tegen mij praten en ik liet meteen zien dat ik geen interesse had.'

'Toen duwde hij me tegen de muur zodat ik echt niet weg kon. Dus ik zei: 'kan je mij loslaten?' Dat deed hij niet, in de plaats probeerde hij me te kussen. Fysiek stond ik echt in een positie waarin ik niets kon doen.'

'Dan heeft hij mij nog uitgemaakt voor slet omdat ik niet wou. Uiteindelijk is hij weggegaan. Het ergste was dat iedereen daarbij stond te kijken. Niemand had gereageerd. Dat vond ik ergens nog erger: het is zo genormaliseerd. Daar was ik erg van geschrokken, het was zo duidelijk dat ik niet wilde.'

'Ik ben zeer assertief, en zelfs was ik doodsbang. Dan vraag ik me af hoe dit is voor meisjes die een minder grote mond hebben, mensen die gewoon in een angstreflex gaan waarin ze niet weten wat ze moeten doen.'

'In het naar buiten gaan ben ik die jongen nog eens tegengekomen en ik heb hem gezegd: 'Wie denk je dat je bent? Wat voor een respectloos iemand ben je dat je denkt dat je zomaar meisjes tegen de muur kunt gooien en beginnen kussen?' Toen heeft die mij nog in mijn billen geknepen en is die weggelopen. Ik was gewoon gedegouteerd in hoe dat mensen niet kan schelen.'

Klachten over seksueel grensoverschrijdend gedrag

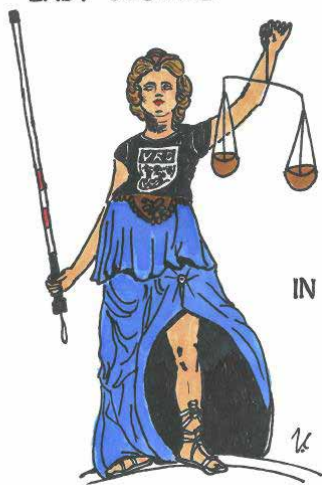
directeur KU Leuven-residentie Justus Lipsius

Werkoverlast bij zorgcoördinatie

1 zorgcoördinator per 455 studenten

LADY JUSTICE

NEVER JUDGED A BOOK BY ITS COVER IN HER COLLEGE YEARS

Rechtenfaculteit

moet herinschrijving 40% studenten weigeren door implementatie 30% CSE-regel

Opening Academiejaar

gaat gepaard met protest tegen LAW-TRAIN

IK STUDEER EEN 2-
INGENIEUR WETENSCHAPPEN

Unive
omzeil
taa

Zij w Ve dit j

Alexander Delport
Alexander Verbist
Aline Van Driessche
Ana Van Liedekerke
Andrea Vercammen
Anke Lips
Anneka Robeyns
Anneleen van Kuyck
Annemie Vermeulen
Anton Geers
Ariana Degheselle
Arne Sonck
Arne Van Driessche
Arthur Goemans
Barbara Vanhulle
Bart Heleven
Basil Saen
Bavo Nys
Brecht Castel
Celine Vandeweghe
Charlotte Herbots
Charlotte Lippens
Charlotte Vandijck
Daphne de Roo
Dorien Jaenen
Eline Stevens
Eline Van Gestel
Emilie Bollens
Emmanuel van der Beek
Eva Sevrin
Feline Ketels
Filip Zivkovic
Fred Debrock
Ghijs Kilani
Gilles Michiels
Guillaume Deprez

Hannah Debyser
Hanne Tollenaere
Hanne Van Espen
Hans De Mey
Ianthe Soille
Jan Costers
Jasper van Loy
Jef Cauwenberghs
Jelle Van Herck
Jelske Antonissen
Jens Wynants
Jente Van Lindt
Joes Minis
Jonas Denduyver
Joost Delsard
Josje Kerkhoven
Jozefien Hunin
Kaatje Roelant
Kalina De Blauwe
Karel Peeters
Karen Aerts
Katleen Pasgang
Kato Poelmans
Katrien Dreesen

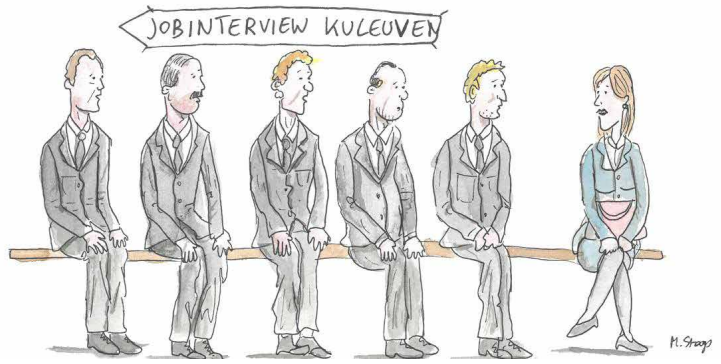
10-JARIGE MASTER

Universiteiten
en Vlaamse
Wetten

aren
eto
jaar

KU Leuven bestraft gebruik 'smart drugs' niet

**Vicerector Diversiteitsbeleid
heeft genderrapport klaar**
85% van de gewoon hoogleraren nog steeds
mannen

**Dossier
psychische
gezondheid
bij studenten**

**Start campagne
rectorverkiezingen**

**Luc Sels verkozen
tot rector**

- Nora Sleiderink
- Paul-Emmanuel Demeyere
- Philip Lammens
- Pjotr Hubin
- Rafaël Alewaters
- Renata Praet
- Rosalie Waelen
- Sam Kniknie
- Sam Mostrey
- Sana Jedidi
- Sander Van Isacker
- Seppe Duwé
- Sharyfah Bhageloe
- Simon Bellens
- Simon De Smet
- Simon Grymonprez
- Simon Leclercq
- Simon Thys
- Staf Nys
- Steffie Geysens
- Stef Van Aken
- Stephanie Van Den Bosch
- Stijn Castel
- Thomas Winters
- Tim van Eijzeren
- Tim Van Roey
- Tine Geunens
- Tom Demeulemeester
- Tom Devriendt
- Tom Dinneweth
- Tomas Craps
- Victor Van Driessche
- Vincent Peeters
- Vinsent Nollet
- Wouter-Jan Leys
- Zourab Moussaev

- Klaas Van den Broeck
- Kwong Gueng To
- Laura Lavens
- Laure Verhaegen
- Leonard Boon
- Lien De Proost
- Lisa Van der Auwera
- Lotte Delemarre
- Louis Vanbiervliet
- Louise Goegebuer
- Lukas Roose
- Maarten Langhendries
- Margot De Boeck
- Martijn Stoop
- Michelle Van den Broeck
- Michiel Van Boxel
- Michiel Van Mulders
- Mika Tuybaerts
- Naomi Van den Broeck
- Nelis Jespers
- Nero Vanbiervliet
- Nicolas Priem
- Nikkie Fichet
- Noah Fuhrmann

INTERVIEW MET VOORZITTER STUDENTENRAAD KU LEUVEN MARIE VANWINGH

'Medebestuur blijft steeds een moeilijk evenwicht'

Marie Vanwingh, aftredend voorzitter van de Studentenraad KU Leuven, heeft er een woelig jaar opzitten met bewogen rectorverkiezingen.

Tekst Nora Sleiderink
Beeld Kalina De Blauwe

Het is een zonovergoten en warme middag wanneer ik Marie Vanwingh, aftredend voorzitter van de Studentenraad KU Leuven (Stura), spreek.

Plaats van het interview is de tuin van het studentencentrum, beter gekend als 's Meiers 5, het gebouw waar onder andere Stura, LOKO en uw eigenste studentenkrant gevestigd zijn.

Stura is in 2013 als het ware afgescheurd van LOKO, de Leuvense overkoepelende kringorganisatie. Hoe verloopt de samenwerking nu?

Marie Vanwingh: 'Daar bestaan meer politiek correcte termen voor, maar ik begrijp wat je bedoelt. (lacht) Dit is het laatste jaar dat er nog mensen zijn die in de beide bureaus hebben gezeten en ik denk dat dat helpt om beide organisaties tegenover elkaar te positioneren.'

'Wij hebben ondertussen wel een goed beeld over het onderscheid tussen beide organisaties. Maar of het beleid dat ook weet, is een andere vraag. Het grootste probleem blijft bij de studenten. Ik denk dat die überhaupt niet weten wat Stura dan wel LOKO is, laat staan het verschil ertussen.'

Witte studentenraad

Hoe denk je dat jullie imago is bij de studenten die jullie wel kennen?

'Soms heb ik schrik dat ze een fout beeld hebben van onze werking, omdat ze misschien dingen in de *Veto* lezen die uit de context getrokken zijn. Je vraagt je natuurlijk af wat de gewone student denkt als hij leest dat we uit de verkiezingscommissie zijn gestapt de dag van de rectorverkiezingen. Dat gevoel had ik bijvoorbeeld ook bij de berichtgeving over diversiteit (*Vanwingh verwijst naar een Splinter die in Veto verscheen over de studentenvertegenwoordiging daaromtrent, waarop Stura en LOKO samen ook een reactie schreven, red.*)'

Hoe zit het met diversiteit binnen Stura zelf? Zo ben je zelf een vrouwelijke voorzitter in een nog steeds heel mannelijke academische wereld.

'Dat vrouw-zijn heb ik nooit als een probleem ervaren. In onze Raad van Bestuur en binnen het bureau was dat de ideale situatie: we zijn eindelijk voorbij dat punt waar dat nog uitmaakt, of je nu een meisje bent of niet.'

'Een echte zwakte daarentegen is de witte studentenraad. We zijn geen weerspiegeling van de verschillende soorten mensen

die aan onze universiteit zitten, waardoor je eigenlijk aan beperkte vertegenwoordiging doet. In het bureau, maar ook in de algemene vergadering. Er bestaat het risico dat er een grote groep zich niet herkent in wat wij doen, omdat ze zich *letterlijk* niet herkennen in ons.'

Hoe ervaar je de combinatie student-vertegenwoordiger?

'Veel stuvers geven juist aan dat hun studies erop vooruit gaan. Je leert beter werken, plannen, organiseren. De vaardigheden die je hier leert zijn ook vaak vaardigheden die je in je studies nodig hebt. Maar het vraagt een opoffering. Dat betekent soms niet naar de les **k u n n e n** gaan, maar daar worden ook oplossingen voor **g e z o c h t**,

zoals *web lectures*.'

'Al denk ik dat dat niet iets typisch studentenvertegenwoordiging is. Een leider in de Chiro heeft het ook druk.'

Is er genoeg respect voor de studentenvertegenwoordigers?

(*Denkt na*) 'Ik wil daar genuanceerd op antwoorden. Ik denk dat er vanuit het beleid vaak een soort ontzag is, zeker als we dingen doen waarvan ze niet gedacht hadden dat we dat konden, zoals ons Plan-POC (*POC staat voor Permanente Onderwijs Commissie, red.*). De eerste reactie was: 'Waar komen ze nu weer mee af?' Maar dan doen we het uiteindelijk wel, met Nacht van de POC bijvoorbeeld. We zijn er echt in geslaagd de POC's onder de aandacht te brengen. Dat komt omdat we er zelf heel hard in geloven, maar die attitude vraagt ook veel energie.'

'We worden door het beleid wel als echte partner beschouwd. We hebben bijvoorbeeld een grote rol gespeeld in het plagiaatbeleid, maar in dat dossier vind je nergens onze naam terug. Nochtans is die zichtbaarheid enorm belangrijk. Als erkenning, maar ook voor de communicatie naar je achterban toe. Daar is dus nog ruimte voor verbetering.'

Zalm

Durft Stura als echte partner ook tegen de stroom in te gaan?

'In het GeBu (*de facto het belangrijkste beslissingsor-*

gaan van de universiteit, red.) zit je daar als enige vertegenwoordiger. Ik heb wel het gevoel dat we hebben kunnen drukken op het beleid, hoewel dat soms veel moeite en energie heeft gekost. Zo zie je maar dat medebestuur steeds een moeilijk evenwicht blijft.'

Je hebt het over medebestuur. Toch was op het Stura-debat over de rectorverkiezingen duidelijk dat jullie niet altijd even volwaardig mogen deelnemen aan het beleid.

'Als studenten hangen wij erg vast aan symbolische zaken, zoals mogen spreken bij de opening van het academiejaar. Het feit dat er op de GeBu-agenda achter mijn naam 'uitgenodigd' staat, wat impliceert dat ik op elk moment de boodschap kan krijgen: 'hier stopt het voor je, nu moet je naar buiten', dat ligt gevoelig.'

'Voor de duidelijkheid: Torfs hééft me nooit buiten gezet. Hij heeft nooit op beleidsconclaven (*waar de studenten niet welkom op zijn, red.*) beslissingen genomen die niet meer formeel langs het GeBu zijn gepasseerd. Maar qua erkenning en respect is het gewoon belangrijk je naam ergens te zien staan. Op een bepaalde manier, op een bepaalde plaats.'

Mediaheisa

Stura is de dag van de rectorverkiezingen uit de kiescommissie gestapt. Was dat dan een standpunt 'pro-Sels'?

'Uiteraard niet. We hebben ook van niemand het verwijt gekregen dat we de verkiezingen in die richting hebben gestuurd. Of die stemmen hebben ons niet bereikt, dat kan ook. Alleszins:

'Een leider in de Chiro heeft het ook druk'

MARIE VANWINGH
VOORZITTER STURA

we hadden objectieve argumenten om uit de commissie te stappen. Maar dat was zonder uitspraak te doen over de rest van de verkiezingen, zo hebben we dat ook gecommuniceerd. Voor ons was het gewoon duidelijk dat die verkiezingscommissie niet meer functioneerde gezien wat er de dagen daarvoor allemaal was gebeurd.'

Tegen de verwachtingen in werd uitdager Luc Sels verkozen. Wat verwacht je van een goede rector?

'Iemand met een duidelijke visie, die weet waar hij mee bezig is. Maar ook iemand die goed kan luisteren en de mensen waar het om draait meeneemt in zijn visie, zonder daarbij zijn eigen principes te verloochenen.'

'Ook verwacht ik eerlijkheid. Dat als iets niet gaat lukken, of toch niet dat academiejaar, dat ook wordt gezegd. Het is belangrijk dat er realistische verwachtingen worden geschapen en dus geen beloftes die niet kunnen worden ingelost.'

Lees het volledige interview online.

'ER IS ECHT NIET VEEL UIT VVS GEKOMEN DIT JAAR'

Stura viert eerste verjaardag zonder Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS)

Een jaar geleden stapte de Studentenraad KU Leuven (Stura) uit de Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS). De twee organisaties zijn ondertussen nauwelijks naar elkaar toegegroeid. Integendeel.

Tekst Simon Grymonprez
Beeld Philip Lammens

VVS is de officiële studentenkoepel die alle Vlaamse studenten in het hoger onderwijs wettelijk vertegenwoordigt op Vlaams niveau. VVS hervormde vorig jaar de eigen werking, een hervorming waar Stura KU Leuven zich niet in kon vinden. Door een combinatie van een aantal andere factoren, zoals de steun voor een actie die pleitte voor meer geld voor de hogescholen, stapte de Studentenraad uit de koepelorganisatie.

'Wij kunnen ons nog altijd niet vinden in de hervorming van VVS', evalueert Stura-voorzitter Marie Vanwingh een jaar later. 'Die hervorming is tegen onze principes. In het begin van dit academiejaar hebben wij een eigen voorstel uitgewerkt, dit vond echter geen gehoor bij VVS.'

Messelina Loncin, VVS-voorzitter ad interim, is het daar niet mee eens. 'De hervorming wordt door ons positief geëvalueerd. Al zijn er natuurlijk nog een aantal kinderziektes, zoals bepaalde procedures die nog moeten worden gestroomlijnd.'

Niet veel output

Ook globaal genomen is de samenwerking er niet op verbeterd, vindt Vanwingh. 'Er is echt niet veel uit VVS gekomen dit jaar.'

Recent kwam VVS samen met de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) naar buiten met een nota rond studentenvertegenwoordiging. Stura KU Leuven reageerde afwijzend. 'Als kers op de taart komt VVS met die nota die voor ons alle deuren terug toe slaat, als ik het zo cru mag stellen. De voorstellen die in die nota worden aangereikt zijn voor ons echt niet bespreekbaar. Waarom heeft VVS gewoon niet even naar ons gebeld om af te toetsen?'

Loncin erkent dat Stura niet is gecontacteerd, maar wijst erop dat het om een Vlor-nota ging, en niet zozeer om een nota van VVS alleen.

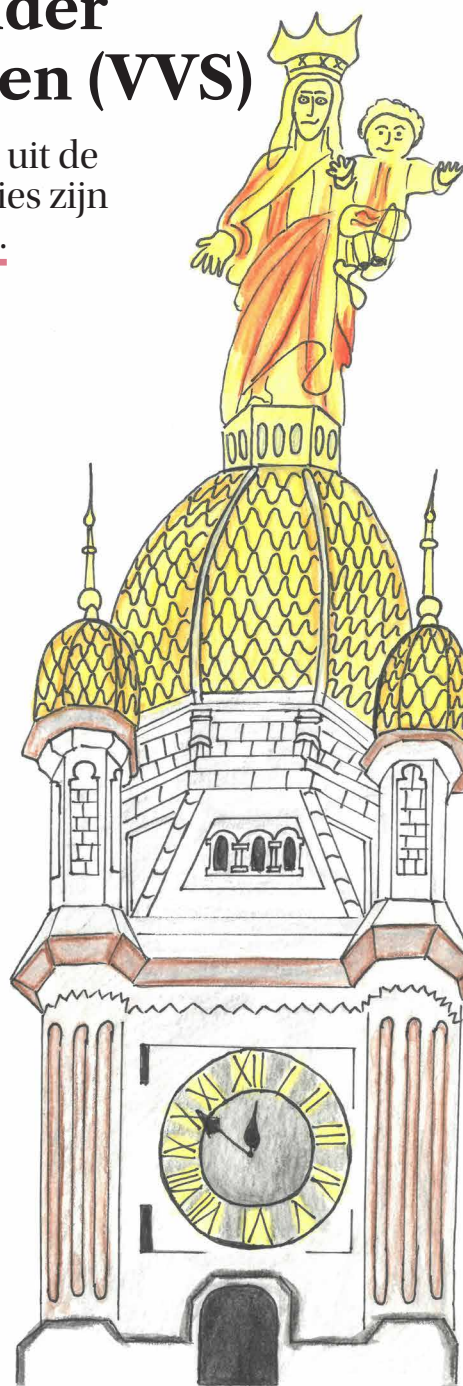
Hoe moet het dan verder? De patstelling lijkt compleet. Is de huidige situatie wel goed voor de Vlaamse studenten, of voor de KU Leuven studenten in het bijzonder? Vanwingh erkent dat de situatie niet ideaal is. 'We moeten zoeken naar een structuur waarin de aparte studentenraden naar buiten kunnen komen', duidt de Stura-voorzitter, 'en als ze convergeren moeten ze samen naar buiten treden. Vertrekken vanuit de idee dat je iets moet samenvinden, is voor ons geen goede optie. Dé Vlaamse student bestaat voor ons niet, dus een selecte groep uit zijn naam laten spreken is voor ons onmogelijk.'

De vraag rest of de KU Leuven studenten voldoende worden gehoord op Vlaams niveau. 'Voorlopig is dat geen probleem', stelt Vanwingh. 'We kunnen reageren als er iets komt, al is het wel spijtig dat we reactief te werk moeten gaan.'

Toch is het huidige scenario ook niet wat de Studentenraad zelf ingebeeld had. 'Op dit moment is de Vlaamse vertegenwoordiging onthoofd, VVS kan niet meer spreken vanuit alle studenten en een grote groep studenten wordt niet optimaal gehoord. Er is nood aan een externe bemiddelaar, een rol die het kabinet Onderwijs niet wilt opnemen. Samen met de nieuwe rector zullen we op zoek gaan naar een oplossing', aldus Vanwingh.

Loncin laat weten dat VVS een werkgroep opricht waarin de hervorming, de werking, de statuten en het huishoudelijk reglement verder geëvalueerd worden. 'We zullen Stura KU Leuven uitnodigen om mee aan tafel te zitten, en om hun wensen te horen.'

STURA niet meer bij Koepelorganisatie van Studentenraden?

STURA GAAT nu samenwerken met Slechtvalk die woont onder de koepel van de Onze-Lieve-Vrouwkerk Sint-Niklaas.

KOEPEL

In mijn nestkast op ideeën broeden. Kra kra!

'HOPELIJK ZAL HET NUTTIGER ZIJN, ZONDER DE LAST'

Studentenraad Associatie Leuven ontbindt structuur en wordt overlegorgaan

De Studentenraad van de Associatie KU Leuven (StAL) ontbindt haar eigen vzw en verandert naar een informeler overlegorgaan tussen de studentenraden van de Associatie.

Tekst Simon Grymonprez

In 2013 integreerden enkele academische hogeschoolopleidingen in de KU Leuven. Elf jaar daarvoor ontstond de Associatie KU Leuven om deze integratie te coördineren en de samenwerkingen tussen de hogescholen en de KU Leuven te stroomlijnen. Sinds 2013 is de Associatie evenwel op zoek naar een nieuwe bestemming, zo ook haar studentenraad StAL.

In mei 2015 kopte Veto: 'Zwart gat dreigt na integratie, nut van Associatie en bijhorende studentenraad lijkt zoek'. Na twee jaar is er niet veel veranderd. Rector Rik Torfs gaf onlangs nog aan geen fan te zijn van de Associatie 'als een soort superstructuur', maar wel 'als plek van ontmoeting en discussieplaats'. De facto gebeurt er op associatieniveau dus weinig en is er nauwelijks besluitvorming van belang.

Administratieve overlast

Genoeg voor de studentenraad van die Associatie (StAL) om de formele vzw te ontbinden en ook te evolueren naar een plaats van ontmoeting. 'De administratieve overlast die gepaard gaat met een vzw weegt niet op tegen het hetgene dat er nog gebeurt', licht Joris Gevaert, voorzitter van StAL, toe.

'We worden een feitelijke vereniging die wel een Huishoudelijk Reglement heeft', duidt Gevaert. 'We komen dus

zeker nog een aantal keren samen per semester, maar het zal veel vrijblijvender zijn.'

StAL heeft in principe twee stemgerechtigden in de Raad van Bestuur van de Associatie. Daarvan krijgt de Studentenraad KU Leuven één vast zitje, de andere plaats wisselt tussen de studentenraden (stura's) van de hogescholen. 'We gaan wel vragen aan de Associatie of de andere stura's waarnemend lid mogen zijn', geeft Gevaert aan.

Rachelle DuBois is voorzitter van de studentenraad van hogeschool Odisee (ASR Odisee). 'In het begin waren wij geen voorstander van de ontbinding', geeft DuBois aan. 'We zijn altijd fan geweest van het systeem van StAL en vinden het nog steeds een mooi project.'

Toch vindt ook ASR Odisee een ontbinding de beste beslissing. 'Er zijn niet genoeg gemeenschappelijke dossiers meer. Verder doen in de huidige samenstelling heeft geen zin.'

'Er is inderdaad weinig overlap meer', geeft Florian Smeyers, ondervoorzitter van StAL, aan. 'Dat zien we ook binnen VVS (Vlaamse Vereniging van Studenten, red.): de hogescholen en universiteiten hebben op dit moment andere problemen.'

Smeyers wijst er wel op dat zaken zoals huisvesting en studentenvoorzieningen wel nog relevant zijn, hetzelfde geldt voor studie-oriëntering. 'Maar zelf daar is niet elke instelling even open voor', zegt Gevaert. 'Op associatie-

niveau zijn er bijvoorbeeld voorstellen geweest om LUCI (het oriënteringsplatform van de KU Leuven, red.) op dat niveau te brengen. Twee hogescholen waren tegen.'

Rector-elect Luc Sels gaf in de voorbije verkiezingscampagne aan om met een 'Associatie 2.0' meer op oriëntering in te zetten.

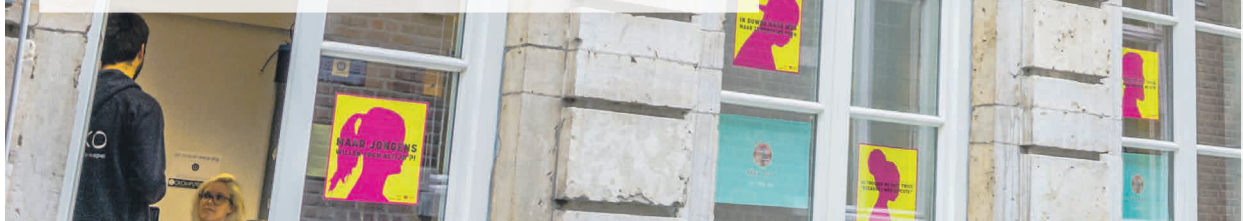
'Er zijn niet genoeg gemeenschappelijke dossiers meer. Verder doen in de huidige samenstelling heeft geen zin'

RACHELLE DUBOIS
VOORZITTER STUDENTENRAAD ODISEE

Nieuwe wind door Leuvense studentenkoepel positief onthaald

De Leuvense studentenkoepel LOKO begon dit jaar met een volledig vernieuwde werking. Hoog tijd voor een evaluatie dus.

Tekst Arne Sonck en Anton Geers
Beeld Kalina De Blauwe

LOKO, de Leuvense Overkoepelende Kring-Organisatie vertegenwoordigt de Leuvense studenten en ondersteunt de Leuvense kringen. Na een lastig jaar zonder voorzitter of ondervoorzitter besloot de koepel eind vorig jaar om zich te hervormen. Een nieuwe structuur en een nieuw subsidiesysteem zagen het licht. Na één jaar proefdraaien is het tijd voor een evaluatie. Volgens Bram Van Baelen, voorzitter van LOKO, is de belangrijkste realisatie van dit jaar dat 'de globale uitstraling van LOKO naar studenten en naar partners' dit jaar enorm verbeterd is.

Iedereen laten organiseren blijkt succes

Sinds dit academiejaar is de nieuwe subsidiewerking van kracht, die eind vorig jaar werd hervormd. Daardoor kan iedereen nu subsidies aanvragen bij LOKO voor projecten, de zogenaamde projectsubsidies. Het vorige systeem gaf enkel vrije verenigingen en kringen toegang tot financiële steun vanuit LOKO. Bovendien is het reglement versimpeld.

Het nieuwe systeem kent drie soorten subsidies. Allereerst zijn er werkingssubsidies, ofwel een vast bedrag dat kringen en vrije verenigingen aan het begin van het jaar kunnen aanvragen om hun algemene werking te financieren.

De vzw-subsidies helpt verenigingen om de overstap naar een vzw te financieren. De derde soort subsidies, de projectsubsidies, laten zowel kringen, vrije verenigingen als individuele studenten toe om voor ieder project een aparte subsidie aan te vragen.

Bij een eerste evaluatie van die nieuwe projectsubsidies halverwege dit academiejaar werd het systeem nog niet zoveel gebruikt, er werd slechts 2.500 euro (27 subsidies) van de vrijgemaakte 25.000 uitgereikt. Nu ligt dat al helemaal anders: In totaal is er nu 19.355 euro besteed, en zijn er nog een paar openstaande subsidies die nog goedgekeurd moeten worden. 'Dat is al vrij goed', vindt Cilia Gouwy, ondervoorzitter van LOKO, 'we hopen volgend jaar de hele pot op te kunnen gebruiken.'

Zo vroeg 'De Tuut van Tegenwoordig' dit jaar zo'n projectsubsidie aan voor hun festival 'De Dag van De Tuut'. Bert Lecomte, organisator van het festival, is tevreden over de manier van werken. 'De communicatie verliep heel duidelijk, het systeem werkt gemakkelijk en we hebben het budget gekregen dat we wilden', vertelt Lecomte. 'Enkel jammer dat het enkele

weken duurt voor je antwoord krijgt.' Ook de kringen laten zich er positief over uit. 'Het enige probleem is dat de subsidies nu misschien nog niet genoeg bekend zijn', vindt Lukas De Backer, preses van VTK.

Werkingsubsidies minder positief onthaald

Kringen en vrije verenigingen kunnen vanaf dit jaar werkingssubsidies aanvragen. Kringen krijgen zo een subsidie van minimum 200 euro om hun werking te helpen financieren. Vrije verenigingen konden ook zo'n werkingssubsidie krijgen, op voorwaarde dat ze ook een engagement op namen: meewerken aan activiteiten van LOKO. Deze subsidie voor vrije verenigingen had echter weinig succes.

'We wilden hiermee de vrije verenigingen en LOKO dichter bij elkaar brengen', vertelt Gouwy. 'Dit systeem is echter geëvalueerd en het gevoel heerste dat het niet echt gewerkt heeft. Daarom willen we het systeem nu versoepelen, zodat de verenigingen sowieso 100 euro kunnen krijgen, zonder engagement bij LOKO. Indien ze wel engagement aangaan kunnen ze aanspraak maken op een bedrag tot 300 euro.'

Van de werkingssubsidiepot (17.000 euro) werd dit jaar 13.800 uitgegeven.

Bij de vzw-subsidies was dat 8.020 van de 12.000 euro.

Naast de subsidies zette LOKO ook in op een versoepeling van de ondersteuning en een bredere bekendheid. 'Dit jaar werd ook meer nagedacht over ondersteuning', vervolgt Gouwy. 'Erkende verenigingen kunnen nu gratis gebruik maken van KU Leuven lokalen en kringen kunnen een bestelwagen aanvragen. We denken ook dat we nog meer bekendheid hebben vergaard bij de studenten en dat ze sneller de weg naar ons vinden.' Het subsidiesysteem werd dit jaar ook volledig gedigitaliseerd, wat administratief een verademing was.

Samenwerking

Rondvraag onder de studentenkringen leert dat de samenwerking met LOKO over het algemeen heel vlot verliep dit jaar. 'Het was een bepalend jaar voor LOKO, maar alle communicatie is positief verlopen. Er hing echt een goede vibe dit jaar', beaamt VRG preses

Karolien Haelterman. Ook VTK preses De Backer bevestigt de goede samenwerking dit jaar: 'De hervorming waar we vorig jaar aan meegeewerkt hebben heeft zijn vruchten afgeworpen.'

Ook Bieke Verlinden, schepen van Studenten-zaken, bevestigt dat de samenwerking tussen LOKO en de stad dit jaar goed zat.

Wel nog een werkpunt vindt De Backer de samenwerking tussen LOKO en Stura, de studentenraad van de KU Leuven. 'Ze hebben het soms moeilijk om samen te werken. Ook is dat nog te veel een grijze zone. We voelen wat tegenstrijdigheden en de twee organisaties raken in elkaars vaarwater waardoor er soms wat strubbelingen ontstaan', vertelt de Backer. 'Daar mag echt wat meer fundamenteel overleg komen, een beetje wederzijds vertrouwen is echt wel op zijn plaats. Dat verbetert al stelselmatig, maar mag echt nog beter.'

Van Baelen denkt niet dat die relatie zo heel snel zal veranderen. 'Al wordt die relatie vaak iets te negatief gepercipieerd. Wij zijn twee grote partners met soms overlappende belangen, waardoor een soort van steekspel soms voorvalt. Maar ik denk niet dat er dit jaar niet gesproken kon worden, integendeel: we hebben veel overleg gehad met Stura. Uiteraard zijn er af en toe frustraties, maar over het algemeen kan ik niet zeggen dat die relatie slecht was, al is er altijd ruimte voor verbetering, dus ook daar is dat zo.'

Evenementen en Campagnes

Omwille van de herstructurering zijn enkele evenementen dit academiejaar niet doorgegaan, zo was er geen LOKOMOTION en studentenmarathon dit jaar. Maar verder zijn er geen grote verschuivingen gebeurd in de organisatie ervan. De driejaarlijkse Beiaardcantus trok dit jaar zo'n 4.000 man. Ook activiteiten als Survival of the Student (zo'n 1.300 deelnemers), Het Groot Dictee... waren succesvol te noemen.

Op vlak van Overlast organiseerde LOKO dit jaar weer een Oktobercampagne, ditmaal

rond indrinken op kot. Samen met diversiteit vond er ook de campagne 'Can't touch this' rond consent plaats. 'Daar zijn we toch wel trots op', vindt Van Baelen. 'Die campagne had heel wat weerklink. Ook de Ask me Anything heeft een groot bereik gehad, dus qua campagnes scoorden we dit jaar echt wel een voltreffer.'

Op vlak van diversiteit is er volgens Van Baelen heel wat in de steigers gezet dit jaar, zoals bijvoorbeeld het diversiteitscharter. Wat wel nog in zijn kinderschoenen lijkt te staan, is de toegankelijkheid van de fakbars. LOKO organiseerde een fakbartocht met blinddoeken en rolstoelen ter sensibilisering, maar

de concrete uitwerking laat nog op zich wachten. 'Daar willen we volgend jaar verder rond werken', vertelt Pieterjan Vaneerde-wegh, mandataris bij LOKO. 'De fakbars moeten toegankelijker voor rolstoelgebruikers, mensen met een visuele beperking...'

Duurzaamheid had een wat zoekende start dit jaar, weet Van Baelen. 'LOKO zit niet meer in de Duurzaamheidsraad, en moet ook aftasten hoe ze zich wil verhouden tot het Green Office. Daar staan nog leuke uitdagingen te wachten. Zowel op diversiteits- als duurzaamheidsvlak is er nog heel wat werk, maar hebben we ook al grote stappen voorwaarts gemaakt dit jaar.'

Nieuwe wind

De nieuwe wind die waait binnen LOKO sinds de hervorming, wordt algemeen op alle fronten positief onthaald. Van Baelen laat weten dat hij zeer tevreden is over hoe het jaar is verlopen. 'Als ik drie dingen eruit mag lichten, is het eerste de 'globale uitstraling van LOKO naar studenten en naar partners', die is enorm verbeterd, we hebben getoond dat LOKO een belangrijke speler is in Leuven. Daarnaast ben ik blij met de acties die we dit jaar opgezet hebben, en ten derde, en dat is vaak wat minder zichtbaar, is de interne werking en de dienstverlening ook enorm geprofessionaliseerd.'

'Tussen LOKO en Stura zijn soms nog wat strubbelingen, daar mag echt wat meer fundamenteel overleg komen'

LUKAS DE BACKER
PRESES VAN VTK

Medica vindt remedie tegen plankenkoorts

Geen Interfacultair Theaterfestival (IFTf) zonder slotavond. De grote slokop van de afgelopen editie bleek Medica, dat wist te overtuigen met een bijna volledig vrouwelijke cast.

Tekst Tom Dinneweth
Beeld Kalina De Blauwe

De Bovenste Planken van het IFTf werden als volgt uitgereikt door de vakjury:

Teaser: Historia
Grafische vormgeving: Katechetika
Vormgeving: Medica
Kostuum: VRG+Economika
Mannelijke bijrol: Joris Buyens - Historia
Vrouwelijke bijrol: Marie-Elise Henckes - Medica
Vrouwelijke hoofdrol: Jade Konings - Medica
Mannelijke hoofdrol: Simon Dirckx - Wina
Regie: Katechetika (Ella Deweerdt)
Stuk: Medica

De Vetoprijs, ten slotte, ging naar VRG + Economika.

Plaats van afspraak voor de uitreiking van de felbegeerde 'Bovenste Planken' was de Stadsschouwburg, die voor de gelegenheid de deuren opende voor al wie ook maar een passerende interesse heeft in het IFTf. En zie, de parterre raakte aardig gevuld. Dat mag op zich niet verbazen - het theaterfestival zit immers in een positieve flow. De kaap van de tien deelnemende kringen is opnieuw gerond, en kwalitatief lijken de 'outsiders' beter voorbereid om de strijd aan te gaan met de theateritaneen, die dit jaar goede wijn serveerden, maar geen rasechte grand cru.

Met name Medica mag zich na de uitreiking door de vakjury op de borst kloppen. Hun *One Flew over the Cuckoo's Nest* kaapte in totaal vier prijzen weg, waaronder de hoofdprijs voor Beste Stuk. Ook Historia, Katechetika, Wina en VRG + Economika mochten het podium bestijgen om in de bloemetjes gezet te worden. Die laatste toneelkring mocht ook onze eigenste

Veto-prijs in ontvangst nemen. Hulde aan de winnaars, ook via deze weg. Het zou weliswaar te simplistisch zijn om de slotbeschouwing van het hele IFTf te beperken tot een lofzang over de winnende stukken en acteurs. Daarom: een korte blik op enkele tendensen die zich bij deze editie hebben afgetekend.

Bevlogenheid

'When in doubt, pick Shakespeare'. Verschillende kringen, waaronder Apolloon + Chemika en LBK + Bios, stortten zich dit jaar op het oeuvre van de bard uit Stratford-upon-Avon. De debuterende toneelkring Apolloon + Chemika beet zelfs de spits af, en deed dat met een enthousiasme dat het beste doet vermoeden voor de toekomst. Die bevlogenheid zou indicatief blijken voor het vervolg van het theaterfestival. Kringen zoals Medica

Het IFTf moet een plaats voor experiment blijven

en Wina zetten grote stappen voorwaarts en mogen zich plots tot de prijsbeesten van de vriendschappelijke competitie rekenen.

En zo blijf je over met een deelnemersveld waar de kwaliteit misschien meer dan ooit op eenzelfde niveau is gekomen. De grote moeilijkheid blijft echter om een stuk te kiezen dat past bij de capaciteiten van de crew. Historia charmeerde met *De Kersentuin*, maar vroeg met een stuk van tweeënhalve uur wel erg veel van de acteurs. Katechetika hield er het tempo strak in, maar had achteraf gezien kunnen kiezen voor een ambitieuzer script. Om de volgende stap te zetten, manen we de toneelkringen verder gaag aan om niet enkel een degelijk, maar ook

een experimenteel toneel te durven brengen. Op het podium wordt dit beaamd: het IFTf moet een plaats voor experiment blijven.

Hopelijk kan dat experiment volgend jaar ook rekenen op een nog groter draagvlak, met meer speellocaties en verankering in het Leuvense cultuurlandschap. Het IFTf verwelkomt volgende editie in elk geval het Janus International Theatre - een toneelkring voor internationale studenten. In de wandelgangen wordt ook al gefluisterd over een onafhankelijke toneelkring die cultklassieker *The Room* onder handen zou nemen. De toekomst wenkt met andere woorden. Al moet daarom nog niet te snel op de lauweren gerust worden.

Compagnie Tartaren viert tienjarig bestaan

Sociaal-artistiek theaterhuis Compagnie Tartaren blaast tien kaarsjes uit. Artistiek leider Wim Oris vertelt over theater op 'de pechstrook van de samenleving'.

Tekst Leonard Boon

Het is feest, en de beste viering is een voorstelling. Op vrijdag 26 mei gaat *Verdrongen* in première, een samenwerking tussen de Leuvense Tartaren en het Turnhouts gezelschap Dun Velleke. De voorstelling handelt over leven met een vervangingsinkomen. Het is eigen aan de Tartaren dat ze gevoelige thema's niet schuwen. Alles passeert de revue, er is geen taboe.

Theater is volgens artistiek leider Wim Oris dan ook een medium dat ruimte maakt voor debat. Daarenboven zijn het de Tartaren zelf die de thema's aansnijden. 'Zo schoppen ze de samenleving een geweten van onderuit.' En dat reeds tien jaar.

Opengebloeid

In 1982 ontstond De Smoelentekkers. Deze toneelgroep was verbonden aan 't Lampeke, een Leuvense buurtwijk dat werkt rond armoede en sociale uitsluiting. De informele groep professionaliseerde en werd uiteindelijk in 2006 omgedoopt tot Compagnie Tartaren.

De Compagnie bestaat uit een kern van vijftig spelers, die elk een bewogen achtergrond hebben. De spelers kregen in hun leven te kampen met psychische problemen en kansarmoede. Deze persoonlijke ervaring is verrijkend volgens Wim Oris. Elk stuk ontstaat op aanvoeren van de Tartaren zelf. Zij nemen steeds hun eigen leefwereld mee. 'Het is belangrijk om hun kijk op de wereld op een artistieke manier te brengen.'

Wim Oris ziet hoe het gezelschap doorheen de jaren is opengebloeid. Er is een kundigheid geslopen in het maken en spelen van voorstellingen. 'De Tartaren leren bij.'

De samenwerking met verschillende regisseurs laat zijn stempel na. Zo werd voor de voorstelling *Verdrongen* samengewerkt met Stefan Perceval, artistiek directeur van Het Gevolg. Daarenboven heeft Cie Tartaren al in elke Leuvense zaal opgetreden en kreeg het anderhalf jaar geleden de titel van stadsgezelschap.

Vooruit is de weg

Toch is ook de Compagnie niet gespaard gebleven van malaise. Bij de subsidieronde vorige zomer werd de geplande samenwerking met sociaal-artistiek atelier De Factory een halt toegevoerd. De fusie zou het begin geweest zijn van een omvattend sociaal-artistiek platform.

Wim Oris legt uit: 'De huidige middelen stroken niet met het opzetten van een ankerplaats voor de Leuvense sociaal-artistische werking.' Maar de Tartaren kregen wel een structurele subsidie voor vijf jaar: 'Dat we middelen krijgen, is al fantastisch.'

'We zijn trots dat we zijn gevalideerd voor de volgende vijf jaar. Dat in een periode van crisis, wanneer veel gezelschappen geen middelen meer krijgen.'

De Tartaren zijn alvast strijdvaardig en hun planning bruist. Na de nieuwe voorstelling eind mei volgt de kortfilm *Kopschuif*, een relaas over psychische problemen, en een publicatie over hun tienjarig bestaan. Kortom: vooruit is de weg!

De Compagnie bestaat uit een kern van vijftig spelers, die in hun leven te kampen kregen met psychische problemen en kansarmoede

ALMA

www.alma.be
f /almakuleuven
@almakuleuven
@almakuleuven

Alma 1,2,3 & Gasthuisberg

- Ma** Waterkerssoep - Pastinaaksoep met spekjes
Luikse pens met appelrozijsalade
Vegetarische mexicaanse steak met bieslooksaus en knolselder
Koninginnenhapje
Steak met vichywortelen en peperroomsaus
- Di** Zoete aardappelsoep met kokos - Groenteboost met gnocchi
Kalkoenburger met spinazie - Spaghetti bolognaise
Gevulde paprika met bruine rijst en erwtes
Stoofvlees op zijn Vlaams
Vogelnestje met tomatensaus en romanesco groenten
- Wo** Heldere soep met doperwten - Chinese noedelsoep
Gehakte steak met groentekrans en vleessaus
Vegetarische lasagne
Marokkaanse kefte met couscous
Witte vis met kruidenkorst, mascarponeaus met schelpjespasta
- Do** GESLOTEN - Hemelvaartdag
- Vr** Tomatensoep - Groene groentesoep met kip
Vleeskroketten met fijne boontjes in vleessaus
Vegetarische gyros met ratatouille, pitabroodje en frieten
Nasigoreng met mosterdsaus en ei
Kipbrochetten met zomersalade, dressing van curry, zongedroogde tomaatjes en rijst met groenten

COMING SOON
@ E-BIB

Broodje app!

AL 15 JAAR DE GOEDKOOPSTE FUIFZAAL VAN LEUVEN

ALBATROS

F U I F Z A A L

**BOEK NU AL VOOR
VOLGEND ACADEMIEJAAR!**

**365 PER AVOND, 260 EURO TIJDENS HET WEEKEND OF
VOOR KRINGEN DIE AANGESLOTEN ZIJN BIJ LOKO,
OF 180 EURO VOOR EEN CANTUS**

Bij elke vierde fuif van een vereniging binnen het zelfde academiejaar is de huur van de zaal gratis. Dat geldt ook als je het vatenrecord breekt!

**CENTJE BIJVERDIENEN?
WIJ ZOEKEN STEEDS
AVONDVERANTWOORDELIJEN.**

RESERVATIES EN INLICHTINGEN: 016/22.31.09 OF ALBATROS@LOKO.BE

WWW.LOKO.BE/ALBATROS

Is jouw verzameling al compleet?

Inzameling en verkoop van tweedehands goederen
met een enorm en steeds wisselend aanbod!

IJzerenmolenstraat 10-12 • 3001 Heverlee

Diestsestraat 253 3000 • Leuven

016 26 09 21 • www.spit.be

de kringwinkel

SPIT

Colofon

Veto
's-Meiersstraat 5
3000 Leuven

Tel - 016 22 44 38
Fax - 016 22 01 03
veto@veto.be

veto.be
twitter.com/veto_be
instagram.com/veto_be
facebook.com/vetoleuven
snapchat: veto_be

Jaargang 43, nummer 24
Maandag 22 mei 2017

Veto is een uitgave van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie. De standpunten verdedigd in Veto stemmen niet noodzakelijk overeen met de standpunten van LOKO.

HOOFDREDACTEUR
Simon 'De karaoke-avond' Grymonprez

REDACTIESECRETARIS & V.U.
Brecht 'De dag van de Ronde van Vlaanderen' Castel

REDACTIE
Martijn 'de zangstonde' Stoop, Kalina 'Het interview met Eva Mouton: mijn comeback als fotograaf' De Blauwe, Arne '18 oktober' Sonck, Bavo 'Comeragh Mountain, 792m' Nys, Naomi 'Werner Thomas' Bonny, Simon 'joeeeee' Thys, Eva 'De redactie !!!!!!!!!!!' Sevrin, Gilles 'dit gesprek met Hannah' Michiels

SCHRIJVERS
Alexander 'De arm van Philip Lammens die in een Leuvense rioolput verdwijnt' Verbist, Tom 'mogen samenwerken met Nora Sleiderink' Dinneweth, Paul-Emmanuel 'alle momenten met Kalina' Demeyere, Kalina De Blauwe, Nora '13 mei' Sleiderink, Jan 'Niets' Costers, Nelis 'mijn verkiezing' Jaspers, Josje 'De bescheidenheid van Lorne Campbell' Kerkhoven, Anton 'mijn thesis' Geers, Leonard 'bonensoep eten' Boon, Hannah 'dit gesprek met Gilles' Debyser, Kaatje 'Kniknie 4 life' Roelant, Basil 'op café met Brecht' Saen,

BEELD VOORPAGINA
Celine 'illustraties voor het dossier van psychische gezondheid' Vandeweghe

FOTOGRAFEN
Kalina De Blauwe, Tom 'foto's trekken van geitjes' Demeulemester

TEKENAARS
Martijn Stoop, Philip 'al mijn gore mopjes' Lammens, Celine Vandeweghe, Pjotr 'de fietstocht die in het verschieft ligt' Hubin

KU LEUGEN
Thomas 'De Kabouter Wesley strip met Jonas' Winters, Klaas 'Die ene keer met dat schaap' Van den Broeck

EINDREDACTIE
Simon Grymonprez, Brecht Castel, Eva Sevrin, Simon Thys, Arne Sonck, Tim 'Bellen met m'n homeboy Jos Vaesen' Van Roey, Tom Dinneweth, Jasper 'Mijn twee beste vrienden een topkoppel zien worden #paulina' Van Loy

VORMGEVING
Simon Grymonprez, Nora Sleiderink, Brecht Castel

ADVERTENTIES
Alfaset cvba - alfaset@loko.be
016 22 44 38w

DRUKKERIJ
Coldset Printing Partners (Groot-Bijgaarden)

OPLAGE
9.000 exemplaren

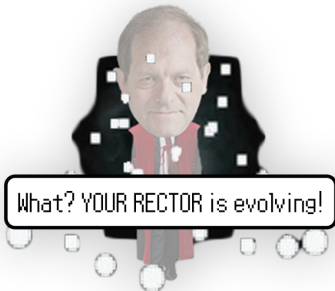
ISSN-NUMMER
0773-5162

ABONNEMENTEN
Wil jij elke week een Veto in de bus? Mail dan je naam en adres naar brecht@veto.be en schrijf 11 euro over op BE22 0011 4801 9147.

MEEDOEN?
Redactievergaderingen vinden iedere vrijdag plaats om 16 uur en staan open voor iedereen. Alle geïnteresseerden (tekst, foto, video, cartoons, IT, lay-out..., Wat was jouw hoogtepunt van het jaar?) zijn welkom op het redactieadres. Lezersbrieven kunnen tot vrijdag 14 uur, liefst mailsgewijs, ingezonden worden op het adres: veto@veto.be. De redactie behoudt zich het recht reacties in te korten of op het internet te publiceren.

KU LEUGEN

Ontdek het het nieuws van het afgelopen academiejaar. Begin bij het KU Leuven jaaroverzicht.

Heel 2016:
Vluchtelingen crisis

15 juni 2016:
Staatsgreep Turkije

17 september 2016:
Duitsland verandert
migratiebeleid

3 oktober 2016:
Eerste slachtoffers
CSE maatregel

24 oktober 2016:
Apolloon wint
24 urenloop

9 november 2016:
Trump verkozen

2 december 2016:
"Ligt er flan op de Mont
Blanc" aangekondigd

6 december 2016:
Bezoek van de Sint

5 februari 2017:
N-VA verspreidt
weer foute cijfers

26 februari 2017:
La La Land wint Oscars

9 mei 2017:
Torfs verliest
rectorverkiezing

Na Alma biedt ook vluchtelingen-kamp blokplaatsen aan

Sayid: "Ik begrijp dat. Het is een moeilijke periode in hun leven."

Krijgt u ook zo'n hevige hoofdpijn van de westerse waarden in uw land?

Gebruik dan nu Erdogan!

Merkel stopt met haar slagzin

"Wir schaffen das af"

VTK loper afgeleid door ontdekking nieuw wezen

Bleek "vrouw" te zijn

Trump helpt mee op Bloedserieus

Haalt bloed onder nagels vandaan

EXCLUSIEF: Veto vindt bedenker VTM programmatitels

Is er wif in Tahiti?
Ligt er flan op de Mont Blanc?
Is er een slagader in Destadsbader?
Zijn er muilkorfs voor den Torfs?
Is er opium in het Atomium?
Zijn er nog zeikers voor de kijkers?
Is er nog iemand ad rem op de VTM?
Is het geheim gewoon een dwaze rijm?

Dag Sinterklaas, ik geloof eigenlijk wel niet meer in jou

Da's oké, de sint gelooft ook niet meer in jou

CIRCUSWORKSHOP N-VA!

JONGLEREN MET CIJFERS

Binnenkort ook Leuvense versie van oscarfavoriet:

"LA LA LOEMPIALAND"

De KU Leuven redactie vond alvast de perfecte vacature voor Rik Torfs

GEZOCHT: Studentenflik (m)

Vereisten:

- 4+ jaar ervaring met de Leuvense studenten vanuit leidinggevende positie
- Moet dicht bij de studenten staan (maar ook weer niet té dicht...)
- Mag niet zomaar naar Canada vluchten
- Naam moet rijmen op "studentenflik"

NAVRAAG
RAYMOND VAN HET
GROENEWOUD

'Ik zie mezelf en anderen niet als kunstenaars'

Raymond van het Groenewoud verkondigt dit jaar precies veertig jaar dat meisjes 't allermooist op aard zijn. Dat wordt gevierd met een concertreeks en een nieuwe plaat.

Tekst Paul-Emmanuel Demeyere en Hannah Debysen
Beeld Kalina De Blauwe

Hij heeft zalen doen vollopen en zalen doen leeglopen, maar recent hielden stemproblemen Raymond weg van het podium. 'Ik pleeg roofbouw op mijn lichaam', vertelt de zanger. Toch treedt hij zaterdag op in Het Depot. 'Ik vind het niet leuk om wat vastgelegd is af te blazen, dat impliceert moeilijkheden voor andere mensen.' Zeg dat van het Groenewoud het gezegd heeft.

Treedt u liever op dan liedjes te schrijven?

Raymond van het Groenewoud: 'Er is een band met het publiek. Ik zal een quote geven, die niet van mij is: 'Onuitgesproken woorden zijn de bloemen van de stilte.' Als ik optreed, praat ik niet met de mensen: ik zing mijn liedjes. Als het klikt, dan lijkt het alsof we samen in één luchtbel zitten. Dan hebben zij iets aan mij en ik iets aan hen.'

'Ik ben liedjes beginnen schrijven omdat ze er niet waren. Ik zag mezelf als performer, niet als zanger. Ik begeleidde anderen, maar ik trok te veel de aandacht. Na een tijdje stelde ik vast dat alleen ik de liedjes qua theatraleiteit juist kon zingen. En dan moest ik mijn stem nog

dacht ik: het zou prachtig zijn als ze met haar stem van onschuld een paar strofen kon zingen van *Vrede zal heersen*.'

'Het was een beetje zoeken, maar uiteindelijk lukte het. Dan moest ik kiezen: zing ik het helemaal alleen, of gebruik ik haar stem erin? De techniek zei: 'Je moet niet twifelen, het moet met haar erbij zijn.' Ik dacht toen: 'Dat is leuk, want de techniek zegt bijna nooit iets, dus die raad moet ik volgen.' Ik ben daar nog altijd heel blij mee, omdat ze een stem uit de hemel heeft en mijn stem zo ook meer impact heeft op het moment dat ik tussenkom.'

Met opera had u misschien nog geen ervaring, maar in het verleden heeft u wel al een scala aan muziekstijlen uitprobeerd.

'Klopt, in het liedje *Cha cha cha* zing ik dat ik van veel muziekjes houd. Dat wil niet zeggen dat je alle stijlen kan doorgronden zoals de grondleggers van die stijl dat kunnen.

Ik vind wel dat je ermee mag spelen, het ene avontuur valt wat minder gelukkig uit dan het andere, maar dat moet je erbij nemen.'

De vlindertjes en de pijn

Erik de Jong, alias Spinvis, zei onlangs: 'Ik ben blij dat mijn tekst zo goed wordt onthaald, maar als ik moest kiezen, met een pistool op m'n hoofd, kies ik voor de muziek.' Hoe ervaar jij die spanning tussen muziek en tekst?

'Dat pistool maakt het voor mij wat virtueel en imaginair...'

Dan even zonder pistool.

'Ik zeg altijd: de tekst geeft mij mijn eigenheid en de muziek vertolkt dat ik van muziek houd. Er zijn geen anderen die tekst maken zoals ik, maar veel anderen maken muziek zoals ik. Het meest universele is de muziek: dat is wat huisvrouwen neuriën, wat de slagjongen fluit op de fiets. Dat is de 'hit'. Als je veel wil betekenen, moet je goede melodieën hebben.'

Ziet u 'Meisjes' als zo'n hit?

'Er is veel tekst die overeind blijft. De start is voor jongens heerlijk: ze maken ons kapot, ze maken ons zo zot, dat gaat twee kanten op. De vlindertjes en de pijn. Het is geen

complexe voorstelling van de vrouw, maar het is wel een fijne vaststelling, zowel voor de jongens als voor de meisjes, om te horen dat ze het allermooist op aard zijn.'

Eén van je liedjes heet 'Zij houdt van vrijen' en verder zing je nog 'Er gaat niets boven seks'. Maak je seks met een reden tot één van je meest bezongen onderwerpen? Zoek je bewust de controverse een beetje op?

'Nee, ik heb enthousiasme ten opzichte van meisjes en vrijen. Het is dus niet raar dat dat enthousiasme zich een uitweg baant in mijn liedjes. Ik zoek de controverse niet op. Het feit dat er zo heftig gereageerd werd op het zinnetje 'ze komen zelden klaar' berust op toeval.'

Nooit klaar

Nu pikken de media vooral de vervanging op van dat legendarische zinnetje, dat nu luidt: 'Je bent er nooit mee klaar'. 'Dat hoort bij de media, hé. Het grootste probleem met het maken van teksten is geduld. Soms ben ik té enthousiast over een liedje en wil ik het meteen opnemen, dan maak ik mezelf wijs dat het goed

genoeg is. Wanneer je het dan echt begint te spelen ontdek je dat het toch nog niet helemaal lekker zat, soms is dat na drie weken, soms na vijf jaar...'

Je voorlaatste album 'De laatste rit', met daarop het nummer 'Aan de meet', leek een naderend einde van je carrière te suggereren. Mogen we onze zorgen opbergen?

'Ik denk dat het zo niet werkt, maar het is duidelijk dat het zo overkomt. In de wereld van de reclame verzijn je beter een titel die iets lijkt te zeggen. Je kan moeilijk 'ik weet het niet' nemen als titel, dus ik dacht: 'De laatste rit' klinkt wel goed, ik kan dit pakje liedjes nog uitbrengen,

en dan zien we wel weer.' Maar dat kan je er niet bij schrijven, 'de laatste rit en dan zien we wel weer'. Er is behoefte aan statements, die heb ik ook.'

'Ik kan wanneer ik *Allermooist op aard* zing, doodvallen door een teveel aan medische bijstand, terwijl ik kerngezond was tijdens *De laatste rit*, dus wat betekent het dan nog? Dat is wat Jim Morrison ook mooi zei: 'The future's uncertain and the end is always near.' Dat besef mag er wel zijn, ook zodat je kan profiteren van het leven.'

'Er zijn geen anderen die tekst maken zoals ik, maar veel anderen maken muziek zoals ik'

vinden, met een rare methode: urenlang optreden opdat mijn stem maar kapot zou gaan. Pas toen mijn stem brak, was ik gelukkig. Op dat moment namen we *Meisjes* op. Vroeger neuzelde ik de melodie en nu reutel ik iets meer. Liever reutelen dan neuzelen. Het voordeel van altijd maar zingen is dat je stem niet te snel zakt... (*denkt*) Dan is het een ambacht.'

'Ik hou meer van het woord ambacht, dan van het woord kunst. De mensen willen kunnen verafgoden, ze willen niet zozeer kunnen zeggen: 'Het is een goede ambachtsman.' Ik zie mezelf en anderen niet als kunstenaars. Bach schreef elke week muziek, dat was zijn ambacht, zijn job om te overleven. Later zal een geleerde professor dan oordelen: 'Dat is kunst en het andere niet'. Maar misschien zit ik hier niet in het juiste milieu om dat te zeggen (*lacht*).'

U brengt een nieuwe plaat uit waarop nogal verrassend volk meezingt, zoals Slings Dievanongs, Clouseau en Jan Declair. Welke samenwerking pakte voor u het verrassendst uit?

'Charlotte Schoeters, de operazangeres, is het meest verrassend. Zij zingt in het nummer *Vrede zal heersen*. Zij is de kleindochter van mijn oude pianolerares, de enige die me een beetje kon motiveren om te oefenen. Ik zag Charlotte aan het werk in een productie waar ik niet van hield, maar toen ik naar huis reed,